

Analyzing the Impact of Disclosure of Key Audit Report Items on Reducing the Business Success of Capital Market Companies

Amir Abbaspour Sani

Department of Accounting, Kish International Branch, Islamic Azad University, Kish Island, Iran
a.abbaspour@iaukishint.ac.ir

Zohreh Hajiha*

Associate Professor, Department of Accounting, East Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran,
zohrehhajiha@au.ac.ir

Rezvan Hejazi

Professor, Department of Accounting, AAlZahra University, Tehran, Iran, hejazi33@aalzahra.ac.ir

Ali Najafi Moghadam

Assistant Professor, Department of Accounting and Management, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran, alinajafimoghadam@au.ac.ir

Abstract

Purpose: Considering the importance of disclosing key items in the audit report, the purpose of this study was to investigate the effect of the audit report disclosing key items model on companies' business failure to examine the extent to which disclosing key items in the audit report will be able to reduce the failure of corporate business and investors relying on the disclosure of such information to make decisions in capital market companies.

Methods: in this research, the combined research method (qualitative-quantitative) based on Gillers approach is used in data analysis of the foundation (contextual theorizing). For this purpose, a survey of 13 experts and specialists in the auditing profession examined the impact of disclosure of key items in the audit report. The work of companies listed on the Tehran Stock Exchange was presented.

Results: The results led to the formation and presentation of a model that in this model in the qualitative part indicates the existence of 3 categories, 6 components and 31 concept codes. But the target population in a small part was 202 managers and brokers of Tehran Stock Exchange companies. The results in the quantitative part showed that the disclosure of the key items of the audit report has a negative and significant effect on the business failure of the Tehran Stock Exchange companies.

Conclusion: Disclosure of key audit items can not necessarily be considered to increase the decision-making power of external stakeholders, because by auditing and evaluating the company's performance, the auditor can mention various points to the board and directors of companies, their level of knowledge to better align their functions with accounting standards and Strengthen the audit. Therefore, based on this result, it was found that disclosing key items in the audit report according to existing standards can reduce the level of failure of capital market companies' businesses.

Contribution: The Knowledge In addition to developing the literature on disclosure of key items in the audit report, this study leads to the right decision of stakeholders and investors to rely on the disclosure of such information to make decisions in capital market companies.

Keywords: Disclosure of Key Audit Matters, Enterprise Failure, Capital Market.

Research Article

Cite this article: Abbaspour Sani, Hajiha, Hejazi & Najafi Moghadam (2023) Analyzing the Impact of Disclosure of Key Audit Report Items on Reducing the Business Success of Capital Market Companies, Journal of Financial Accounting Knowledge, Vol.9, NO.4, Winter 2023,219- 250.

DOI: 10.30479/jfak.2021.16048.2906

Received on 13 August, 2021 Accepted on 5 November, 2021

© The Author(s).

Publisher: Imam Khomeini International University.

Corresponding Author: Zohreh Hajiha (zohrehhajiha@au.ac.ir)

واکاوی تاثیر افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر کاهش عدم موفقیت کسب و کار شرکت های بازار سرمایه

امیر عباسپور ثانی

گروه حسابداری، واحد بین الملل کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، جزیره کیش، ایران، a.abbaspoor@iaukishint.ac.ir

زهره حاجیها*

دانشیار، گروه حسابداری، واحد تهران شرق، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران، zohrehhajiha@au.ac.ir

رضوان حجازی

استاد گروه حسابداری، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران، hejazi33@aalzahra.ac.ir

علی نجفی مقدم

استادیار، گروه مدیریت و حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران، alinajafimoghadam@au.ac.ir

چکیده

هدف: هدف از این پژوهش واکاوی تاثیر مدل افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت های بازار سرمایه بود تا براساس آن بررسی گردد تاچه میزان افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی قادر خواهد بود تا عاملی برای کاهش عدم موفقیت کسب و کار شرکت ها باشد و سرمایه گذاران با اتکا به افشای چنین اطلاعاتی اقدام به تصمیم گیری نسبت به سرمایه گذاری در شرکت های بازار سرمایه نمایند.

روش: پژوهش حاضر از منظر روش شناختی، تحقیق پیمایشی، از نظر ماهیت توصیفی - کاربردی و از منظر نتیجه جزو پژوهش های توسعه ای و از منظر روش شناسی ترکیبی (کیفی-کمی) می باشد. دوره زمانی پژوهش یکسال و جامعه هدف در بخش کیفی ۱۳ نفر از متخصصان دانشگاهی و شرکای حسابرسی بودند که چه به لحاظ علمی و چه به لحاظ تجربی، خبره تلقی می شدند. فرآیند انتخاب افراد شیوهی نمونه گیری نظری براساس دانش تجربی در حرفه حسابرسی بود. اما جامعه هدف در بخش کمی ۳۷۸ نفر از مدیران شرکت های بورس اوراق بهادار تهران بودند.

یافته ها: نتایج پژوهش در بخش کیفی از وجود ۳ مقوله، ۶ مولفه و ۳۱ کد مفهومی حکایت دارد. همچنین نتایج در بخش کمی نشان داد، افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت های بورس اوراق بهادار تهران تاثیر منفی و معناداری دارد.

نتیجه گیری: افشای موارد کلیدی حسابرسی الزاما برای افزایش قدرت تصمیم گیری های ذینفعان بیرونی نمی تواند تلقی گردد، چراکه با بررسی و ارزیابی حسابرسی نسبت به عملکردهای شرکت می تواند با ذکر نکات مختلف به هیئت مدیره و مدیران شرکت ها، سطح آگاهی های آنان نسبت به همسویی بیشتر کارکردهای خود با استانداردهای حسابداری و حسابرسی را تقویت نمایند. بدین جهت براساس این نتیجه مشخص گردید، افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی طبق استانداردهای موجود می تواند سطح عدم موفقیت کسب و کارهای شرکت های بازار سرمایه را کاهش دهد.

دانش افزایی: این پژوهش علاوه بر توسعه ادبیات افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی منجر به تصمیم گیری صحیح ذینفعان و سرمایه گذاران می شود تا با اتکا به افشای چنین اطلاعاتی اقدام به تصمیم گیری بهتر نسبت به سرمایه گذاری در شرکت های بازار سرمایه نمایند.

واژگان کلیدی: افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی؛ عدم موفقیت کسب و کار؛ بازار سرمایه.

مقاله پژوهشی

*استناد: عباسپور ثانی، حاجیها، حجازی و نجفی مقدم (۱۴۰۱)؛ واکاوی تاثیر افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر کاهش عدم موفقیت کسب و کار شرکت های بازار سرمایه، فصلنامه علمی دانش حسابداری مالی، مقاله پژوهشی، دوره ۹، شماره ۴، پیاپی ۳۵، زمستان ۱۴۰۱، ۲۱۹-۲۵۰.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۵/۲۲ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۸/۱۴

ناشر: دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) © حق مؤلف نویسندگان

۱- مقدمه

شرکت‌های امروزی به خصوص کسب و کارهای فعال در محیط بازار با افزایش شتاب، پیچیدگی، و غیرقابل پیش‌بینی بودن تغییر مواجه هستند. به گونه‌ای که اگر خود را با شرایط در حال تغییر تطبیق ندهند، نمی‌توانند، در این شرایط دوام بیاورند و این موضوع می‌تواند مبنایی برای عدم موفقیت کسب و کار آن‌ها قلمداد شود (سیمسون و همکاران ۲۰۱۲، ۱: ۳۶۵). اما موفقیت یا عدم موفقیت تنها به سطح توانمندی شرکت‌ها در پاسخگویی به تغییرات و انعطاف‌پذیر مرتبط نمی‌باشد، بلکه تفاوت نوع ماهیت عملکردی آن‌ها نیز عامل مهمی در این حوزه می‌تواند قلمداد شود (بادینی و همکاران، ۲۰۱۸: ۳۹۵).

یر این اساس سطح کسب و کار در محیطی با ماهیت تجاری به دلیل تعدد رقابت نیازمند شفافیت‌های بیشتر برای جلب اعتماد و اطمینان ذینفعان می‌باشد تا براساس آن بتواند به موفقیت دست یابد. در سطح بازار سرمایه موفقیت شرکت‌های فعال در این بازار چه به لحاظ نهادی و نظارتی و چه به لحاظ نیازهای اطلاعاتی سهامداران و سرمایه‌گذاران، در گرو افزایش شفافیت‌های اطلاعاتی در قالب اظهارنظر و گزارش حسابرسان مستقل می‌باشد. چراکه وجود چنین اطلاعاتی باعث می‌گردد تا سطح عملکردهای شرکت‌ها مورد ارزیابی دقیق‌تر در تصمیم‌گیری‌ها قرار گیرد. به عبارت دیگر، گزارش حسابرس به عنوان محصول نهایی فرآیند حسابرسی، بخش لاینفک فرآیند گزارشگری مالی محسوب می‌شود که در انعکاس اخبار مربوط به واقعیت‌های شرکت‌ها به استفاده‌کنندگان یاری می‌رسانند. به همین دلیل لزوم نظارت و تجدیدنظر در ارزش اطلاعاتی و مربوط‌بودن گزارش حسابرس همواره مورد توجه استانداردهاگذاران بوده است (عباس‌زاده و همکاران، ۱۳۹۸: ۵۳). هدف این پژوهش بررسی و واکاوی افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی و تاثیر آنها بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه بود. این پژوهش بادرک سطح اهمیت افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی و باتوجه به اینکه چارچوب مسنجم و مشخصی در باب موضوع پژوهش در جامعه علمی کشور وجود نداشت، از طریق رویکرد گیلرز در تحلیل داده بنیاد اقدام به طراحی مدل افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی نمود. همچنین در بخش دوم هدف پژوهش از طریق تحلیل حداقل مربعات جزئی، ابتدا تاثیرگذارترین مولفه‌ی شناسایی شده در تحلیل داده بنیاد، تعیین و سپس تاثیر افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار در سطح بازار سرمایه تبیین شد. در این تحقیق از مطالعات قبلی برای بحث یکپارچه علل شکست واحد تجاری کمک گرفته می‌شود و برای مدیران ارشد، شواهدی ارائه شده که گزارش حسابرسی می‌تواند یک ابزار مفید، قابل دسترس و بصورت تجزیه و تحلیلی آسان برای بیان علل شکست واحد تجاری با توجه به عدم قطعیت در نظر گرفته شود و گزارش حسابرسی به عللی اشاره می‌کند که می‌توانند در فرآیندهای تصمیم‌گیری (مانند ارزیابی دارایی‌ها و نگرانی‌ها

از ناتوانی در تامین منابع لازم برای فعالیت) در نظر گرفته شوند بنابراین نقش حسابرسان در بیان علل شکست واحد تجاری در گزارشات حسابرسی می‌تواند برای استفاده کنندگان از اهمیت بالائی برخوردار باشد.

موضوعات کلیدی در حسابرسی به عنوان هر موضوعی در خصوص حسابرسی است که ناشی از ممیزی صورت‌های مالی است که به کمیته حسابرسی ابلاغ شده است و یا لازم است ابلاغ شود. به عبارتی اهمیت موضوعات کلیدی در حسابرسی سبب گردیده است تا توجه به آن به عنوان یک مساله مهم درک گردد. موضوعات کلیدی در حسابرسی ممکن است به مؤلفه‌ای از یک حساب کاربری یا افشای اطلاعات مربوط باشد و لزوماً نیازی به مطابقت با کل حساب یا افشای صورت‌های مالی ندارد (جعفری، ۱۳۹۷: ۹۹).

بنابراین پژوهش حاضر به دنبال پاسخ دادن به سوالات زیر است :

سوال اول : ابعاد افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی کدامند؟

سوال دوم : مهمترین مؤلفه‌ی افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی کدامند؟

سوال سوم: آیا افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه تاثیر دارد؟

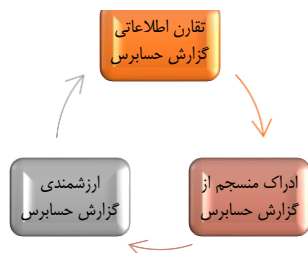
یکی از مسائل با اهمیتی که در حرفه مالی هنوز ناشناخته است این مفهوم است که افشای گزارش حسابرسی ممکن است، علل شکست واحد تجاری را بیان کند. اگر ارتباطی بین علل شکست واحد تجاری و افشای گزارش حسابرسی وجود داشته باشد، گنجاندن این افشاها با عنوان متغیرهای توضیحی در مدل‌های استفاده شده برای ارزیابی شکست واحد تجاری می‌تواند قدرت توضیحی و صحت این مدل‌ها را بهبود دهد. بنابراین ضرورت دارد با انجام پژوهش به توانایی حرفه حسابرسی برای هشدار دادن در مورد شکست‌های آینده به سرمایه‌گذاران کمک کرد چرا که سرمایه‌گذاران، گزارشات حسابرسی را مفید و آموزنده می‌دانند و گزارش حسابرسی به عللی اشاره می‌کند که می‌توانند در فرآیندهای تصمیم‌گیری (مانند ارزیابی دارایی‌ها و نگرانی‌ها از ناتوانی در تامین منابع لازم برای فعالیت) در نظر گرفته شوند. در این پژوهش از روش تحقیق ترکیبی (کیفی - کمی) بر اساس رویکرد گلیزر در تحلیل داده بنیاد (نظریه پردازی زمینه‌ای) استفاده شده است. به این منظور با نظرسنجی از ۱۳ نفر خبرگان و متخصصان حرفه حسابرسی تاثیر افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی بررسی شد، در واقع این پژوهش در نقطه پژوهش ۱۳ به اشباع تئوریک رسید، نقطه‌ای که مبنایی برای خاتمه دادن به فرآیند مصاحبه می‌باشد. انجام مصاحبه‌ها در ابتدای آن به صورت باز انجام شد، زیرا مفاهیم از یکپارچگی مشخصی برخوردار نبودند و در مصاحبه‌های ۴ تا ۶ به بعد با مشخص شدن ابعاد تقریبی مدل افشای موارد کلیدی، مصاحبه‌ها به صورت نیمه باز انجام شد تا براساس آن چارچوب منسجمی از مدل افشای موارد کلیدی حسابرسی با اتکاء به همسوسازی با

استانداردهای موجود صورت پذیرفت. همچنین با توزیع پرسشنامه بین جامعه آماری در بخش کمی، در نهایت مدلی یکپارچه برای تاثیر افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران ارائه شد. الزام‌های استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۷۰۱ به منظور توصیف موضوع‌های کلیدی حسابرسی باهدف ارائه توصیف‌هایی اجمالی و متعادل جهت کمک به استفاده‌کنندگان بالقوه در درک اهمیت موضوع‌های یادشده در فرایند حسابرسی و نحوه برخورد با آنها تنظیم شده است، که توجه به آنها می‌تواند به افزایش اثربخشی اطلاعات افشا شده کمک نماید. به عبارت دیگر، توصیف موضوع‌های کلیدی حسابرسی همواره به موارد افشای صورت‌های مالی مربوط می‌شود. بنابراین باتوجه به مطالب ارائه شده، هدف این پژوهش واکاوی تاثیر مدل افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. نتایج این پژوهش ضمن بسط دادن مبانی نظری حوزه پژوهش و توسعه ادبیات افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی منجر به تصمیم‌گیری صحیح ذینفعان و سرمایه‌گذاران می‌شود تا با اتکا به افشای چنین اطلاعاتی اقدام به تصمیم‌گیری بهتر نسبت به سرمایه‌گذاری در شرکت‌های بازار سرمایه نمایند.

با توجه به اهمیت و ضرورت پژوهش حاضر، در ادامه مبانی نظری و پیشینه‌های مرتبط تبیین شده و سپس روش‌شناسی و تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌ها پرداخته شده و در پایان پس از آزمون‌های تکمیلی، نتیجه‌گیری و پیشنهادها ارائه می‌شود.

۲- مبانی نظری

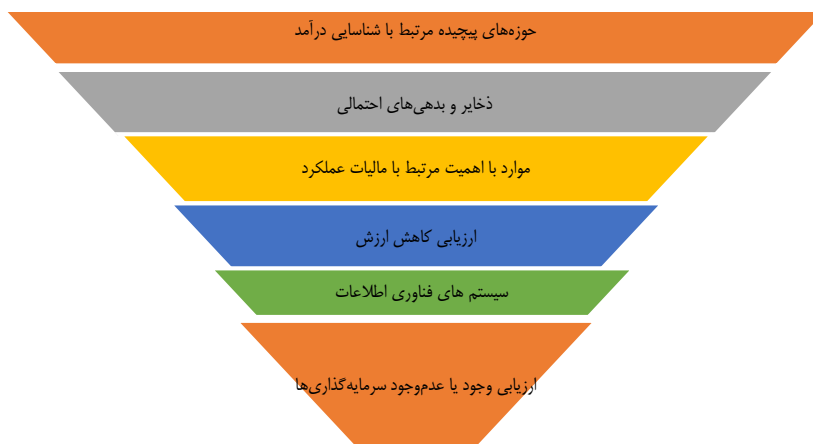
در حال حاضر روش اصلی برقراری ارتباط با ذینفعان یک واحد تجاری، گزارش حسابرس است که مهم‌ترین بخش این گزارش، اظهارنظر حسابرس است که به شکل دو وجهی رد/پذیرش ارائه می‌گردد. بحث‌های مطرح شده در سال‌های اخیر و مطالعه‌های تحقیقاتی که در مورد گزارش حسابرسی صورت گرفته‌اند، اطلاعات زیادی درباره نگرش استفاده‌کنندگان درباره مربوط بودن و مفید بودن گزارش حسابرس باتوجه به تغییرات استانداردهای حسابرسی همچون استاندارد ۷۰۰ در خصوص افشای موارد کلیدی در حسابرسی ارائه نموده‌اند (جعفری و ملا نظری، ۱۳۹۷: ۹۸). به طور کلی این مطالعه‌ها نشان می‌دهد که:

شکل ۱. چارچوب پژوهشی در خصوص مربوط بودن و مفید بودن گزارش حسابرس
براساس این چارچوب، الف) حسابرسی صورت‌های مالی و اظهارنظر حسابرس مستقل درباره صورت‌های مالی واحد تجاری ارزشمند تلقی می‌شوند. با این حال محتوای گزارش حسابرس به غیر از اطلاع‌رسانی درباره نتایج کلی حاصل شده، ارزش اطلاعاتی دیگری ندارد. ب) استفاده‌کنندگان از این امر آگاه هستند که اطلاعات غنی‌تری درباره واحد تجاری و عملیات حسابرسی وجود دارد که تا قبل تغییرات در استانداردهای حسابرسی همچون استاندارد ۷۰۰ وجود نداشته و این تغییرات سبب ایجاد تقارن اطلاعاتی بیشتر شده است. ج) بسیاری از استفاده‌کنندگان معتقدند که ارزش اطلاع‌رسانی گزارش حسابرس را می‌توان با ایجاد تغییر در ساختار در شیوه گزارش اظهارنظر به صورت منسجم‌تری دریافت نمود، چیزی که شاید با تغییر استانداردهای یاد شده سبب افزایش قابلیت‌های تفهیمی در صورت‌های مالی شده است (رحیمیان و همکاران، ۱۳۹۷: ۵۴).

تغییرات اساسی صورت گرفته در خصوص گزارش‌های حسابرسی

یکی از تغییرات اساسی صورت گرفته در خصوص گزارش حسابرسی، ایجاد بخش جدیدی با عنوان موضوعات کلیدی حسابرسی است. در این ارتباط استاندارد بین‌المللی شماره ۷۰۱ تحت عنوان «موضوعات کلیدی حسابرسی» تصویب شد که شامل مجموعه الزامات و رهنمودهای تعیین و اطلاع‌رسانی موضوعات کلیدی حسابرسی است (ولتی^۲، ۲۰۱۹: ۱۸۵). موضوعات کلیدی حسابرسی عبارتند از موارد مهمی که براساس قضاوت حرفه‌ای حسابرس در فرآیند حسابرسی صورت‌های مالی دروه جاری از جایگاه ویژه و با اهمیتی برخوردار بوده و از بین موارد با اهمیتی که به اطلاع ارکان راهبری شرکت رسیده است، انتخاب می‌شود. این موضوعات مستلزم توجه بیش‌تر حسابرس در طی فرآیند حسابرسی است که می‌تواند شامل مواردی مانند حوزه‌هایی که خطر تحریف با اهمیت در سطح بالایی ارزیابی شده، قضاوت‌های عمده در تهیه صورت‌های مالی و یا آثار معامات یا رویدادهای عمده طی دوره باشد (ولتی و عیسی^۳، ۲۰۱۹: ۱۸۹). موارد و حوزه بالقوه‌ای که می‌تواند به عنوان موضوعات کلیدی حسابرسی مدنظر قرار گیرد، شامل موارد زیر است:

شکل ۲. سرفصل‌های مد نظر در افشای موارد کلیدی حسابرسی

لازم به ذکر می‌باشد که ارائه بخشی مجزا تحت عنوان «موضوعات کلیدی حسابرسی» نمی‌تواند جایگزینی برای مواردی باشد که منجر به تعدیل اظهار نظر می‌شود. همچنین ترتیب ارائه هر یک از موضوعات کلیدی حسابرسی مستلزم اعمال قضاوت حرفه‌ای است. برای مثال این ترتیب می‌تواند براساس اهمیت نسبی موضوع و یا به ترتیب افشاء در صورت‌های مالی ارائه شود (بروئر و همکاران^{۱۴}، ۲۰۱۶: ۵۸۰). در گزارش حسابرسی بخش جداگانه‌ای تحت عنوان «موضوعات کلیدی حسابرسی» ارائه می‌شود. هر موضوع کلیدی حسابرسی با استفاده از عناوین فرعی و بعد از ارائه مقدمه‌ای در ارتباط با آن بیان می‌شود. توصیف هر یک از موضوعات کلیدی حسابرسی باید به این صورت باشد که الف) دلیل کلیدی بودن موضوع و ب) در حسابرسی به چه صورت به این موضوع رسیدگی شده است. در ابتدای این بخش (موضوعات کلیدی حسابرسی) به این موضوع اشاره می‌شود که: موضوعات کلیدی حسابرسی موضوعاتی هستند که به قضاوت حرفه‌ای این مؤسسه، در حسابرسی صورت‌های مالی دوره‌جاری دارای بیشترین اهمیت هستند. این موضوعات در حسابرسی صورت‌های مالی به عنوان یک مجموعه واحد و برای شکل‌دادن اظهار نظر نسبت به آن مورد توجه قرار گرفته است و این مؤسسه اظهار نظر جداگانه‌ای نسبت به این موضوعات ارائه نمی‌کند. اگر حسابرسی به این نتیجه برسد که جلب توجه استفاده‌کنندگان به موضوع ارائه یا افشاء شده‌ای در صورت‌های مالی که برای درک صورت‌های مالی توسط آن‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد، ضروری است، تا بند تاکید بر مطلب خاص را در گزارش درج نماید، به شرط اینکه:

❖ در نتیجه این موضوع، حسابرسی طبق استاندارد بین‌المللی حسابرسی شماره ۷۰۵ (تجدید نظر شده) نیازی به تعدیل اظهار نظر خود ندارد.

❖ طبق استاندارد بین‌المللی حسابرسی شماره ۷۰۱، موضوع در بخش «سایر موضوعات کلیدی» در گزارش حسابرسی ارائه نشده باشد (باقرآبادی و محجوب، ۱۳۹۶: ۳۳).

شکست تجاری شرکت‌ها همواره به عنوان یکی از دغدغه‌های اصلی اعتباردهندگان، سرمایه‌گذاران و دولت‌ها مطرح بوده، به نحوی که تشخیص به موقع شرکت‌هایی که در شرف شکست واحد تجاری قرار دارند، می‌تواند تا حدودی از بروز زیان‌های احتمالی ذینفعان جلوگیری کند. از این رو تحلیل شکست تجاری شرکت‌ها، مدت‌هاست که به عنوان یکی از موضوعات ویژه در حوزه مالی و اقتصادی مطرح است.

گزارش حسابرسی به عنوان خروجی اصلی فرآیند حسابرسی محسوب می‌شود و زمانی اثربخشی لازم را خواهد داشت که از نظر استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی، اظهارنظر حسابرس بر روی صورت‌های مالی دارای ارزش و بار اطلاعاتی بیشتری باشد. نکته مهم این است که در طی سال‌های اخیر به دلیل پیچیدگی‌های بازارهای مالی، تقاضا برای افزایش مربوط بودن و اطلاع‌رسانی بهتر گزارش‌های حسابرسی باعث شده است تا باهدف افزایش اثربخشی کارکردهای گزارش حسابرسی، استانداردهای قبلی مورد تجدیدنظر قرار گیرند و استانداردهای جدیدی در حوزه افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی تدوین شوند. با توجه به اهمیت افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی هدف از این پژوهش واکاوی تأثیر مدل افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌ها بود تا براساس آن بررسی گردد تاچه میزان افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی قادر خواهد بود تا عاملی برای کاهش عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌ها باشد و سرمایه‌گذاران با اتکا به افشای چنین اطلاعاتی اقدام به تصمیم‌گیری در سرمایه‌گذاری کردن شرکت‌های بازار سرمایه نمایند.

از موفقیت کسب و کار تعاریف مختلفی ارائه شده است، ولی آنچه که در تمام این تعاریف مشترک است، چگونگی انجام فعالیت و مسئولیت‌های واگذار شده در راستای اهداف تدوین شده است. ارزیابی موفقیت کسب و کار یکی از مهم‌ترین دستور کارهای مدیریت است، زیرا کلید دستیابی به بهبود مستمر در توانایی ارزیابی و سنجش مداوم موفقیت شرکت محسوب می‌شود. بسیاری از شرکت‌ها نیز اهمیت ارزیابی مداوم موفقیت را درک کرده‌اند و سیستم‌های ارزیابی موفقیت متنوعی در سازمان به کار می‌برند (ساتار و جان^{۱۵}، ۲۰۱۶: ۲۲۷). بین سال‌های ۱۸۵۰ - ۱۹۷۵ شرکت‌ها تنها براساس معیارهای مالی به ارزیابی موفقیت پرداختند، که به دلایلی مانند دیدگاه کوتاه‌مدت داشتن، فقدان تمرکز استراتژیک و عدم توانایی در فراهم کردن داده در مورد کیفیت، پاسخگویی و انعطاف‌پذیری، تشویق دیدگاه خوش‌بینانه، شکست در فراهم کردن اطلاعات در مورد آنچه مشتریان خواهان آن هستند و چگونگی موفقیت رقبا، مورد انتقاد قرار گرفتند (آل‌فوقا^{۱۶}، ۲۰۱۸: ۴۱۵). موفقیت کسب و کار به طور سنتی باتوجه به مفاهیم مالی و حسابداری ارزیابی شده است. معیارهای موفقیت کسب و کار در بسیاری از پژوهش‌های گذشته شامل سودآوری شرکت، قیمت سهام، بازده دارایی، نرخ رشد بوده است. در سال‌های اخیر عواملی چون رقابت شدید، جهانی شدن و انفجار تکنولوژی؛

یادگیری سازمانی؛ قابلیت‌های خلق دانش و نوآوری؛ عوامل غالب در ایجاد مزیت رقابتی هستند. به تبع آن شرکت‌ها مجبورند در جستجوی معیارهایی فراتر از سنج‌های مالی سنتی باشند (سدردی و گابلی^{۱۷}، ۲۰۱۰: ۱۹۹). علاوه بر ضرورت توجه به ارزیابی مطلوب موفقیت کسب و کار، توجه به نظامی که در قالب آن، هم ارزیابی به صورت مطلوب انجام گیرد و هم نتایج حاصل از ارزیابی به صورت مطلوب و در قالب یک ساز و کار مناسب تأثیرگذار باشد یکی از مهم‌ترین ضرورت‌های اثربخشی ارزیابی موفقیت کسب و کارها است. از طرف دیگر، سنجش عدم موفقیت یکی از مهم‌ترین فرآیندهای راهبردی است که ضمن ارتقای پاسخگویی میزان تحقق اهداف و برنامه‌های هر کسب و کاری می‌تواند ریسک‌هایی همچون ریسک ورشکستگی را مشخص سازد و موجب شود تا شرکت‌ها با شناخت چنین ریسک‌هایی نسبت به رفع آن‌ها اقدام نمایند. یکی از مهم‌ترین مبنای سنجش عدم موفقیت کسب و کار در شرکت‌های بازار سرمایه را ریسک ورشکستگی می‌توان دانست. ناکامی شرکت‌ها همواره به عنوان یکی از دغدغه‌های اصلی اعتباردهندگان، سرمایه‌گذاران و دولت‌ها مطرح بوده، به نحوی که تشخیص به موقع شرکت‌هایی که در شرف شکست واحد تجاری قرار دارند، می‌تواند تا حدودی از بروز زیان‌های احتمالی ذینفعان جلوگیری کند (فروغی‌ابری و همکاران، ۱۳۹۹: ۶۷).

امروزه شکست تجاری اخیر شرکت‌های بزرگ بین‌المللی موجب شده که موضوع شکست واحد تجاری به عنوان مقوله‌ای بسیار با اهمیت در مباحث مالی و اقتصادی مطرح گردد؛ بنابراین بررسی علل پدیدآورنده درماندگی از دیدگاه مالی و مهم‌تر از همه ارزیابی شکست واحد تجاری به کمک مدل‌های رایج بسیار با اهمیت است. در واقع شکست واحد تجاری به عنوان اتمام فعالیت بنگاه‌های اقتصادی است که به همین دلیل درک صحیح و شناخت عوامل مؤثر بر آن توسط مدیریت مالی شرکت‌ها مهم می‌باشد؛ زیرا مدیران مالی می‌توانند با شناخت به موقع نشانه‌های شکست واحد تجاری در شرکت، قبل از سقوط شرکت، تصمیم‌گیران شرکت را آگاه ساخته و راهکارهایی جهت پیشگیری ارائه کنند (قابطی و همکاران، ۱۳۹۹: ۱۳۳).

فریرا و مورایس^{۲۱} (۲۰۲۰: ۲۳۷) پژوهشی تحت عنوان «تحلیل ارتباط بین ویژگی‌های شرکت‌ها و افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی» انجام دادند. در این پژوهش ۴۴۸ شرکت بورس اوراق بهادار کشور برزیل در بازه زمانی ۲۰۱۶ مورد بررسی قرار گرفتند. روش تحلیل پژوهش براساس همبستگی مقطعی بود، که براساس حداقل مربعات جزئی (OLS) تحلیل‌ها انجام گرفت. نتایج نشان داد، هزینه‌های حسابرسی شرکت و انتخاب شرکت‌های حسابرسی بزرگ برای انجام کار حسابرسی بر کیفیت افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی تاثیر مثبت و معناداری دارد که این موضوع می‌تواند به افزایش ظرفیت‌های اعتباری شرکت در بازار رقابتی کمک نماید.

گولد و همکاران^{۲۲} (۲۰۲۰: ۲۳۲) پژوهشی تحت عنوان «آیا افشای موارد کلیدی بر رفتار گزارشگری مالی شرکت‌ها تاثیر دارد؟» انجام دادند. جامعه‌ی آماری این پژوهش مدیران شرکت‌های بازار سرمایه کشور آلمان بود. براساس روش تصادفی ساده تعداد ۱۴۳ نمونه انتخاب و ۳۹ پرسشنامه از مجموع ۱۴۳ پرسشنامه ارسالی مخدوش بود و تعداد ۱۰۴ نفر از مدیران در این پژوهش مشارکت داشتند. در واقع این پژوهش به دنبال بررسی این موضوع بود آیا افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی تاثیر مشخصی بر رفتار گزارشگری مالی مدیران شرکت‌های بازار سرمایه داشته است یا خیر؟ نتایج نشان داد، افشای موارد کلیدی سبب می‌گردد تا سطح فشار به مدیران جهت پاسخگویی بیشتر منجر به تغییر رفتارهای گزارشگری مالی در گذشته گردد و شفافیت در افشای اطلاعات افزایش یابد. همچنین مشخص شد با افشای موارد کلیدی گزارشگری مالی سطح گزارشگری مالی متهورانه کاهش یافته و مدیران براساس واقعیت‌های عملکردی خود اقدام به افشای صورت‌های مالی نموده‌اند.

ووتیچیندانون و ایساراورناروینچ^{۲۳} (۲۰۲۰: ۱۰۹۵) پژوهشی تحت عنوان تعیین مولفه‌های افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی انجام دادند. جامعه هدف پژوهش حسابرسان جنوب شرق آسیا بودند که از طریق پرسشنامه با پژوهش‌کنندگان مشارکت نمودند. در این پژوهش از تحلیل متن کاوی و تحلیل محتوا برای افشای تعدد موارد کلیدی در گزارش حسابرسی موضوع استانداردهای حسابرسی ۷۰۶؛ استاندارد حسابرسی ۷۰۱؛ استاندارد حسابرسی ۷۰۵ استفاده نمودند. همچنین به منظور تبیین موارد افشاء شده، سه متغیر ویژگی‌های حسابرس مثل اندازه حسابرس؛ تخصص حسابرس؛ ویژگی‌های شرکت مثل سودآوری؛ اهرم مالی؛ اندازه شرکت و ویژگی‌های حاکمیتی شرکت مثل استقلال هیئت مدیره؛ اندازه هیئت مدیره؛ دوگانگی وظیفه تعیین شدند تا براساس رگرسیون چندگانه مورد بررسی قرار گیرند. نتایج نشان داد، تعداد افشای موارد کلیدی بر هر متغیر وابسته پژوهش تاثیر معناداری دارد. به این معنا که افشای موارد کلیدی سبب می‌شود تا سطح تقارن اطلاعاتی به واسطه افزایش نظارت‌های راهبردی و بکارگیری تخصص حسابرسی در بازار سرمایه افزایش یابد.

پورطبرستانی و همکاران (۱۳۹۸: ۱۶۹) پژوهشی تحت عنوان محتوی اطلاعاتی گزارش حسابرسی در پیش‌بینی ورشکستگی انجام دادند. بدین منظور از داده‌های ۱۹۲ شرکت طی دوره زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ و رگرسیون لاجیت ترکیبی استفاده شده است. یافته‌ها نشان داد که بین نوع گزارش حسابرسی سال قبل و بندهای مربوط به مشکل تداوم فعالیت و دعوی حقوقی موجود در آن با شاخص ورشکستگی در سال جاری ارتباط معنی‌داری وجود ندارد. بنابراین می‌توان بیان نمود که گزارش حسابرسی سال قبل و بندهای تداوم فعالیت موجود در آن جهت پیش‌بینی ورشکستگی فاقد محتوی اطلاعاتی است. از میان اطلاعات مالی عمومی، بین بازده

حقوق صاحبان سهام و حاشیه سود عملیاتی سال قبل با شاخص ورشکستگی رابطه منفی و بین اهرم مالی سال قبل با شاخص ورشکستگی رابطه مثبت و معنی دار وجود دارد. در این پژوهش نیز تلاش شد ضمن توسعه نظری چارچوب‌های تئوریک در این حوزه، اولاً تاثیرگذارترین ابعاد افشای موارد کلیدی در گزارش‌های حسابرسی مورد واکاوی قرار گیرد و ثانیاً تاثیر آن بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه بررسی گردد. بدین منظور با اتکاء به روش تئوری زمینه‌ای (گردند تئوری) تلاش شد تا از طریق انجام مصاحبه با متخصصان به عنوان افرادی مطلع از فرآیندهای موضوع پژوهش، ابعاد پدیده مورد نظر یعنی افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی را مشخص و آن‌ها را در قالب الگوی پژوهش تفکیک نماید، اما برای سنجش متغیر عدم موفقیت از ابزار پرسشنامه استفاده شد. بدین منظور جهت شناسایی ابعاد مدل افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی با اتکاء به روش نظریه داده بنیاد و رویکرد نوخاسته یا ظاهرشونده گلنزر (۱۹۹۲) تلاش شد از طریق مصاحبه با متخصصان امر، مباحث مربوط به افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی مشخص و دسته‌بندی شود.

در این پژوهش نیز به پیروی از پژوهش‌های پیشین متغیرهای تاثیرگذار افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی تعیین و بررسی شده‌اند. به طور خلاصه عوامل مالی زیر می‌تواند بر شکست واحد تجاری تاثیر گذار باشد.

- ۱) معیارهای عملکرد حسابداری
- ۲) معیارهای ریسک شرکت
- ۳) معیارهای کلان اقتصادی
- ۴) معیارهای حاکمیت شرکتی

۳- روش‌شناسی

از آنجایی که هر تحقیقی را می‌توان از سه حیث نتیجه، هدف و نوع داده مورد تجزیه و تحلیل قرار داد و بر این اساس ترکیب‌های مختلف از لحاظ نتیجه، هدف و نوع داده قابل تصور خواهد بود؛ این تحقیق از لحاظ نتیجه، جزء تحقیقات توسعه‌ای قلمداد می‌گردد زیرا از طریق ارائه مدل افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی و تاثیر آنها بر عدم موفقیت کسب و کار به دنبال شناخت بهتر ابعاد مدل در حرفه حسابرسی می‌باشد تا ضمن توسعه نظری چارچوب‌های تئوریک در این حوزه، اولاً تاثیرگذارترین ابعاد افشای موارد کلیدی در گزارش‌های حسابرسی مورد واکاوی قرار گیرد و ثانیاً تاثیر آن بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه بررسی گردد. از لحاظ هدف انجام، این پژوهش در بُعد سنجش متغیر افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی جزء تحقیقات اکتشافی است چراکه انسجام تئوریک در رابطه با موضوع پژوهش از یک سو و عدم ارائه مدلی یکپارچه باهدف بسط نظری در این رابطه باعث گردید تا

از طریق تحلیل نظری داده بنیاد، این پژوهش به دنبال توسعه دیدگاه‌های نظری و دانش افزا در این حوزه باشد و از حیث سنجش متغیر عدم موفقیت کسب و کار با توجه به اینکه مبنای استانداردی جهت سنجش متغیر آن وجود دارد، جزء پژوهش‌های توصیفی است. همچنین از نظر نوع داده این پژوهش، جزء تحقیقات از نوع ترکیبی (آمیخته) است. بدین منظور با اتکاء به روش تئوری زمینه‌ای (گرنند تئوری) تلاش می‌گردد تا از طریق انجام مصاحبه با متخصصان به عنوان افرادی مطلع از فرآیندهای موضوع پژوهش، ابعاد پدیده مورد نظر یعنی افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی را مشخص و آن‌ها را در قالب الگوی پژوهش تفکیک نماید، اما برای سنجش متغیر عدم موفقیت از ابزار پرسشنامه استفاده می‌شود. بدین منظور جهت شناسایی ابعاد مدل افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی با اتکاء به روش نظریه داده بنیاد و رویکرد نوخاسته یا ظاهرشونده گلیرز^{۲۴} (۱۹۹۲) تلاش شد از طریق مصاحبه با متخصصان امر، مباحث مربوط به افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی مشخص و دسته‌بندی شود. این رویکرد به محقق اجازه می‌دهد تا از طریق مصاحبه با متخصصان، ابتدا براساس مرحله اول کدگذاری، یعنی کدگذاری باز، سوالات باز را از مصاحبه‌شوندگان بپرسد و سپس براساس کدگذاری محوری، مفاهیم زیاد ایجاد شده را مختصر و در مسیر پژوهش هدایت کند و در نهایت براساس کدگذاری انتخابی، مدل پژوهش را به منظور نظریه‌پردازی ارائه دهد. در واقع نظریه زمینه‌ای یا داده بنیاد یک روش پژوهشی اکتشافی است و به پژوهشگر این امکان را می‌دهد در مواردی که امکان تدوین فرضیه وجود ندارد و یا انسجام نظری در رابطه با موضوع مورد بررسی نیست، به جای استفاده از تئوری‌های از پیش تعریف شده خود به تدوین یک تئوری جدید اقدام کند. در واقع بسط و منسجم ساختن تئوری‌های مربوط به این موضوع در قالب مدل نه بر مبنای نظر شخصی پژوهشگران، بلکه در واقع براساس داده‌های گردآوری شده از محیط واقعی و در شرایط واقعی مدون شده است. به عبارتی این روش برای کسب شناخت درباره موضوع‌هایی است که قبلاً پژوهش جامعی درباره آن انجام نشده و یا دانش ما در این زمینه محدود است. سپس در رابطه با موضوع پژوهش از طریق تحلیل کمی تحلیل حداقل مربعات جزئی تلاش شد تا تاثیرگذاری افشای موارد کلیدی بر گزارش حسابرسی مورد ارزیابی قرار گیرد. علت استفاده از تحلیل حداقل مربعات جزئی تمرکز بر برآزش مطلوبیت ساختاری ارتباط بین افشای موارد کلیدی با عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌ها بود. این پژوهش در بازه زمانی یکساله انجام شده است.

جامعه و نمونه آماری

باتوجه به ماهیت تحلیل ترکیبی پژوهش، در این بخش جامعه آماری در دو بخش کیفی و کمی ارائه می‌شود. در بخش کیفی به منظور انجام مصاحبه جهت جمع آوری داده‌های مربوط به متغیر افشای موارد کلیدی براساس اعتقاد اشتراوس و کوربین^{۲۵} (۱۹۹۸)، برای پایبندی به

اصول نظریه برخاسته از داده‌ها از نمونه‌گیری نظری با رویکرد هدفمند «برای حداکثرکردن فرصت‌های مقایسه رویدادها، وقایع، یا اتفاقات» استفاده شد تا از این طریق به تعیین نحوه تغییر یک مقوله براساس ویژگی‌ها و ابعاد آن دست یافت شود. براین مبنا ابتدا محقق براساس فهرست نمودن معیارهایی، سعی در انتخاب افراد آگاه نمود تا از انحراف و تلف شدن زمان در جریان مصاحبه‌ها جلوگیری شود. این معیارهای عبارتند از:

۱. دارابودن رزومه علمی و پژوهش مصاحبه‌شوندگان
۲. احاطه کامل به شیوه‌های پژوهش‌های کیفی و آشنایی با روند مصاحبه‌گری و تحقیق‌های مرتبط با حرفه حسابرسی

۳. آشنایی با استانداردهای مدون در حرفه حسابرسی
براساس سه معیار فوق و سایر معیارهایی که به واسطه افراد مطلع مورد نظر قرار گرفت، ابتدا لیستی از محققان حوزه حسابرسی که در دسترس بودند، مشخص گردید که این کار از طریق جستجو در سایت‌های معتبر علمی و پژوهشی در داخل و خارج از کشور انجام شد. افراد خبره در پژوهش حاضر شامل اساتید دانشگاه در حوزه حسابرسی، شرکای موسسات حسابرسی (عضو جامعه حسابداران رسمی ایران)، مدیران ارشد و تحلیلگران بورس اوراق بهادار تهران بودند. براین اساس با استفاده از کانال‌های ارتباطی همچون ایمیل و تماس تلفنی، تلاش شد تا توضیح‌هایی در باب رویکردهای پژوهش برای افراد ارائه شود تا در صورت امکان با آن‌ها مصاحبه به عمل آید. تعداد تماس‌های اولیه با ۲۸ نفر به عمل آمد و از آن‌ها خواسته شد، تا در صورت تمایل، مقدمات انجام مصاحبه محیا شود. از مجموع ارتباطات با افراد، براساس مولفه‌هایی همچون مسافت؛ عدم آمادگی در رابطه با انجام مصاحبه و عدم تمایل، ۱۳ نفر در نهایت به عنوان مصاحبه‌شونده انتخاب گردیدند. روند انجام مصاحبه تلاش شد تا حد امکان رودررو و یا از طریق نرم افزارهای ویدیویی شبکه‌های اجتماعی انجام شود. براین مبنا ۹ مصاحبه به صورت حضوری صورت پذیرفت و ۲ مصاحبه از طریق نرم افزارهای ویدیویی انجام شد، ۲ مصاحبه نیز از طریق صوت ضبط شده صورت گرفت. ذکر این نکته حائز اهمیت است که رعایت اصول اخلاقی در حفظ مباحث و دیدگاه‌های آن‌ها در همان ابتدا تاکید می‌شد، تا اطمینان و اعتماد آن‌ها برای انجام مصاحبه‌ها جلب گردد. سپس در بخش کمی براساس تحلیل حداقل مربعات جزئی باهدف ارزیابی تاثیر افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران، ۳۷۸ نفر از مدیران شرکت‌های بازار سرمایه مشارکت داشتند.

در ادامه این بخش با توجه به اینکه پژوهش در بخش جمع‌آوری داده‌ها به صورت ترکیبی مبتنی بر فرآیندهای تحلیل کیفی و کمی است، که در بخش کیفی، از روش نمونه‌گیری نظری استفاده شد. در این روش نمونه‌گیری انتخاب نمونه‌ها در جهت به وجود آوردن یک نظریه عمل

می‌کنند. در واقع در این روش نمونه‌گیری، از موارد مشابهی که در یک جامعه‌ی هدف وجود دارند، اطلاعات جمع‌آوری می‌شود تا مشخص شود که تئوری در آن زمینه‌ها به چه شکل است. این افراد را مطلعین و یا دروازه‌بان^{۲۶} می‌خوانند به همین خاطر، به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. در بخش کمی نیز، به پیروی از تحقیق موسوی شیرینی و همکاران (۱۳۹۴) و بروبرگ و همکاران (۲۰۱۸) و به منظور همگن‌کردن مشارکت‌کنندگان این پژوهش ابتدا ۲ فیلتر برای انتخاب مشارکت‌کنندگان ایجاد گردید:

الف) مدیران شرکت‌ها حداقل باید دارای مدرک لیسانس باشند و ب) بیش از سه سال سابقه‌ی کار مدیرعاملی داشته باشند. سپس بر این مبنا برای تعیین حجم نمونه از فرمول زیر استفاده شد:

$$n = \frac{Z_{\alpha}^2 pq}{d^2}$$

در این فرمول

$$n = \text{تعداد نمونه}$$

$$\frac{Z_{\alpha}^2}{2} = \text{مقدار نرمال استاندارد یعنی عدد } 1/96$$

$$\frac{pq}{2} = \text{نسبت صفت متغیر یعنی عدد } 0/5$$

$$d^2 = \text{احتمال خطای اندازه‌گیری است برابر با } 0/05$$

حال باتوجه به محاسبه انجام شده زیر:

$$\frac{1.96^2 \times 0.5 \times 0.5}{0.05^2} \cong 384$$

تعداد تقریبی حجم نمونه برابر با ۳۸۴ نفر بوده است که باتوجه به جمع‌آوری پرسشنامه‌ها از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی ساده، انجام شد که از این تعداد ۳۷۸ پرسشنامه قابل استفاده بود. در این پژوهش به منظور تعیین کفایت نمونه‌گیری در بخش کمی از آزمون کفایت (KMO) استفاده شده است. این آزمون شاخصی از کفایت نمونه‌گیری است که کوچک بودن همبستگی جزئی بین متغیرها را بررسی می‌کند.

جدول ۱. شاخص KMO و آزمون بارتلت برای بررسی کفایت نمونه

KMO	اماره آزمون بارتلت	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
۰/۹۲۸	۷۲۶۱	۸۱۱	۰/۰۰۰

براساس نتیجه کسب شده باتوجه به اینکه مقدار شاخص KMO برابر با ۰/۹۲۸ و بالاتر از ۰/۷ می‌باشد، بنابراین تعداد نمونه برای تحلیل عاملی و تحلیل مسیر از طریق حداقل مربعات جزئی مورد تایید می‌باشد. همچنین سطح معنی‌داری آزمون بارتلت به دلیل اینکه کوچکتر از ۵ درصد می‌باشد، ارتباط معنادار را براساس تحلیل عاملی اکتشافی برای برازش مطلوبیت مدل ساختاری تایید می‌نماید.

در این پژوهش از روش سه سوسازی برای سنجش اعتبار تحقیق استفاده شده است. برای تحقق سه سوسازی در پژوهش حاضر رویکردهای مختلف مصاحبه‌شوندگان در ۴ بُعد زیر مورد بررسی قرار گرفت و علاوه بر تقویت نتایج، داده‌های معتبرتری فراهم شده است. اما در بخش کمی به منظور سنجش اعتبار از تحلیل دلفی باتوجه به دو معیار میانگین؛ ضریب توافق و انحراف معیار استفاده شده است. در واقع برای رسیدن به کفایت نظری در جامعه هدف در باب ابعاد و مولفه‌های شناسایی شده، تحلیل دلفی انجام می‌شود تا سطح بکارگیری مفاهیم در جامعه هدف مورد بررسی قرار گیرد. نتایج در این بخش در قالب جدول (۳) در بخش دوم تحلیل یافته‌های پژوهش ارائه شده است.

هدف از بکارگیری روش دلفی در پژوهش که شامل گروهی از متخصصان می‌شود که به طور ناشناس به پرسشنامه‌ها پاسخ می‌دهند و متعاقباً بازخوردهایی را به صورت بازنمایی آماری از «پاسخ گروه» دریافت می‌کنند، پس از آن روند دوباره تکرار می‌شود.

هدف کاهش دامنه پاسخ‌ها و رسیدن به چیزی نزدیک به اجماع نظر متخصصان است. روش دلفی به طور گسترده‌ای پذیرفته شده و امروزه نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در این پژوهش جهت سنجش روایی متغیر افشای موارد کلیدی از نسبت روایی محتوایی^{۲۷} استفاده شد. جهت محاسبه این نسبت از نظرات کارشناسان متخصص در زمینه محتوای آزمون مورد نظر استفاده می‌شود و با توضیح اهداف آزمون برای آن‌ها و ارائه تعاریف عملیاتی مربوط به محتوای سؤالات به آن‌ها، از آن‌ها خواسته می‌شود تا هریک از سؤالات را براساس طیف سه بخشی لیکرت «گویه ضروری است»، «گویه مفید است ولی ضروری نیست» و «گویه ضرورتی ندارد» طبقه‌بندی کنند. سپس براساس فرمول زیر، نسبت روایی محتوایی لاوشه محاسبه می‌شود (لاوشه^{۲۸}، ۱۹۷۵):

$$CVR = \frac{n_e - \frac{N}{2}}{\frac{N}{2}}$$

در این رابطه n_e تعداد متخصصانی است که به گزینه‌ی «ضروری» پاسخ داده اند؛ N تعداد کل متخصصان مشارکت کننده در این روایی می‌باشد؛ نکته‌ی قابل توجه اینست که اگر مقدار محاسبه شده از مقدار جدول بزرگتر باشد اعتبار محتوای آن آزمون پذیرفته می‌شود. نتایج این بخش، مورد تایید قرار گرفت. سپس به منظور سنجش روایی متغیر عدم موفقیت کسب و کار از نظر تخصصی اساتید استفاده شد تا ابزار تحقیق مورد واکاوی قرار گیرد، نتایج نشان داد، روایی این ابزار استاندارد مورد تایید می‌باشد. به منظور تعیین پایایی بخش کیفی، به تبعیت از فلینت و همکاران (۲۰۰۲)، برای ارزیابی قابل اتکا بودن داده‌ها و تفسیرها، ترکیبی از معیارهای مورد استفاده در ارزیابی تحقیقات تفسیری^{۲۹} و پژوهش‌های مبتنی بر روش شناسی نظریه برخاسته از داده‌ها مورد استفاده قرار گرفت. در بخش سنجش پایایی بخش کمی، معمولاً در پژوهش‌های کمی که ابزار آن پرسشنامه و تحلیل براساس معادلات ساختاری می‌باشد از ضریب آلفای

کرونباخ استفاده می‌شود، اما باتوجه به اینکه ماهیت تحلیلی در خصوص متغیر افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی، تحلیل اکتشافی بود، از تحلیل دلفی و تایید مولفه‌ها و مضامین پژوهش، استفاده شد و پایایی ابزار پژوهش مورد تایید قرار گرفت که نتایج آن در جدول ۲ قابل مشاهده است.

جدول ۲. آمار مربوط به مولفه‌های اصلی

مقوله‌های پژوهش	دور اول دلفی		مؤلفه‌های اصلی پژوهش	نتیجه	دور اول دلفی		نتیجه
	میانگین	ضریب توافق			میانگین	ضریب توافق	
مطالب خاص	۶	۰/۸۰	عملکردهای مالیاتی	تایید	۰/۹۵	۰/۸۰	تایید
بند توضیحی	۵/۵۰	۰/۷۵	عملکردهای حقوقی	تایید	۰/۷۲	۰/۷۵	تایید
اطلاعات تفسیری	۶	۰/۸۲	ارجاعات حسابداری	تایید	۰/۶۶	۰/۷۵	تایید
			تعدیل اظهارنظر حسابرسان	تایید	۰/۸۲	۰/۵۸	تایید
			پیشنهاد کنترل داخلی	تایید	۱/۰۰۲	۰/۸۲	تایید
			پیشنهاد ساختار مالی	تایید	۰/۹۴	۰/۸۰	تایید

همچنین جهت ارزیابی پایایی پرسشنامه عدم موفقیت کسب و کار، ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش‌های مشابهی همچون مونیکنگدن گیون و همکاران^{۳۰} (۲۰۱۸) و امری و همکاران^{۳۱} (۲۰۱۵) به ترتیب ۰/۷۶ و ۰/۸۳ باتوجه به اینکه بالاتر از ۰/۷ بود، مورد تایید قرار گرفت. به منظور اطمینان خاطر بیشتر و باتوجه به ماهیت تحلیل حداقل مربعات جزئی، در بخش تحلیلی نیز براساس بارعاملی و ضریب آلفای کرونباخ مجدداً بررسی شد و مورد تایید قرار گرفت.

متغیرها

جهت بررسی سطح تاثیرگذاری مقوله‌های اصلی افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی (که براساس تحلیل نظریه داده بنیاد استفاده گردید) بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه از تحلیل حداقل مربعات جزئی استفاده شد. بنابراین تعاریف عملیاتی متغیرهای پژوهش در این بخش ارائه می‌شود.

باتوجه به ماهیت موضوع مورد نظر در این پژوهش و باتوجه به مقوله‌های اصلی شناسایی شده‌ی موارد کلیدی افشای حسابرسی از یک پرسشنامه محقق ساخت استفاده می‌شود. این پرسشنامه شامل سه خرده مقیاس گزارش مطالب خاص به استفاده‌کنندگان؛ گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت‌های قانونی و گزارش تفسیری به ارکان راهبری می‌باشد که در قالب یک پرسشنامه ۶ سوال براساس مقیاس لیکرت ۵ گزینه‌ای مورد سنجش قرار گرفت. در این بخش خرده مقیاس‌های این متغیر تشریح می‌شود.

گزارش مطالب خاص به استفاده‌کنندگان

بند توضیحی پس از بند اظهار نظر می‌آید و هدف آن جلب اعتماد استفاده‌کنندگان در مورد یک موضوع خاص می‌باشد که علیرغم ارائه یا افشای مناسب در صورت‌های مالی، قضاوت حسابرسان می‌تواند در درک آن به استفاده‌کنندگان کمک ویژه‌ای نماید. در واقع این سطح از بند

توضیحی باهدف افزایش سطح اطلاعات تکمیلی استفاده‌کنندگان بیرونی از صورت‌ها و عملکردهای مالی مورد بررسی ارائه می‌شود.

گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت‌های قانونی

طبق استاندارد بین‌المللی حسابرسی شماره ۷۰۶ (تجدید نظرشده)، در صورتی که حسابرس به این نتیجه برسد که اطلاع‌رسانی موضوعی، به جز آنچه که در صورت‌های مالی ارائه یا افشاء شده، برای درک استفاده‌کنندگان از حسابرسی، مسئولیت‌های حسابرسی یا گزارش حسابرسی سودمند است، باید با درج بندی در گزارش حسابرس با عنوان «سایر موضوعات» یا هر عبارت مناسب دیگری، این اطلاع‌رسانی را انجام دهد، به شرط اینکه اولاً، منع قانونی و یا مقرراتی وجود نداشته باشد و ثانیاً، طبق استاندارد بین‌المللی حسابرسی شماره ۷۰۱، موضوع در بخش «تاکید بر مطالب خالص یا موضوعات کلیدی/ یعنی مقوله اول این پژوهش» در گزارش حسابرسی ارائه نشده باشد (باقرآبادی و محجوب، ۱۳۹۶: ۳۳).

گزارش تفسیری به ارکان راهبری

این خرده مقیاس، به عنوان یک بند تفسیری و مشاوره‌ای محسوب می‌شود که حسابرس در خطاب به هیئت‌مدیره و یا مدیریت شرکت‌ها، توصیه‌های لازم را ارائه می‌دهد. به عبارت دیگر، گزارشی تفسیری از جانب حسابرس به هیئت‌مدیره ارائه می‌شود که براساس آن نقاط ضعف در فرآیند افشای اطلاعات و ریسک‌های ناشی از بررسی‌های حسابرسی در آینده را گوش زد می‌کند. طبق استانداردهای موجود محدودیتی برای افشای چنین گزارش‌های تفسیری ایجاد نشده است و شیوه‌ی بیان گزارش‌های می‌تواند در قالب زیر مجموعه‌های مختلفی بیان شود. در این پژوهش همانطور که تشریح شد، جهت سنجش و جمع‌آوری داده‌های مربوط به متغیر وابسته پژوهش یعنی عدم موفقیت کسب و کار، از پرسشنامه‌ی استاندارد هالی و همکاران (۲۰۰۵) استفاده شده است که حاوی سه خرده مقیاس عدم موفقیت از نظر مشتری‌مداری؛ عدم موفقیت از نظر بازاریمداری و عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی می‌باشد. این پرسشنامه شامل ۹ سوال می‌باشد که از طریق مقیاس لیکرت ۵ گزینه‌ای که شامل طیفی از بسیار زیاد (۵)؛ زیاد (۴)؛ تا حدی (۳)؛ کم (۲) و بسیار کم (۱) می‌باشد، مورد سنجش قرار می‌گیرد.

۴- یافته‌ها

در این بخش یافته‌های پژوهش در دو بخش کیفی و کمی ارائه می‌شود.

یافته‌های تحلیل نظری داده بنیاد

هیچ لیست از قبل تعیین شده و قطعی درباره عدم موفقیت شرکت‌ها به دلیل افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی، و هیچ احتمال قطعی برای شناسایی و محدود ساختن تمامی

ویژگی‌های مرتبط با اظهار نظر حسابرسان در این باره در یک مجموعه مشخص از ویژگی‌ها با مرزبندی‌های شفاف و متمایزکننده وجود ندارد. با وجود این، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که مصاحبه‌شوندگان در این مطالعه توانسته‌اند موارد مهم و قابل توجه در گزارش حسابرسی را شناسایی نمایند و بین ویژگی‌ها و خصایص عدم موفقیت شرکت‌ها بر اساس ارائه‌ی چنین گزارش‌هایی تفاوت ایجاد نمایند. جدول ۲ فرآیند سه مرحله‌ای کدگذاری را نشان می‌دهد:

جدول ۳. کدهای مفهومی و طبقه‌بندی شده ناشی از مصاحبه‌ها

کد گذاری اصلی	کد گذاری باز		
	کد گذاری انتخابی	کد گذاری محوری	
کدهای مفهومی	مقوله‌ها	مولفه‌های اصلی	
عدم پرداخت به موقع مالیات توسط شرکت وجود دعوای مالیاتی بین شرکت با اداره مالیات افشای عدم تطابق بین مالیات ابرازی با مالیات قطعی افشای موضوع مقررات ماده ۲۷۲ مبنی بر عدم ارائه به موقع گزارش حسابرسی به سازمان امور مالیاتی افشای عدم شناسایی هزینه‌های جذب نشده افشای عدم تطبیق مانده حساب‌های بانکی با تاییدیه در قالب بندهای شرطی افشای تأثیرگذاری ناکارآمدی سیستم بهای تمام شده شرکت در تعیین نرخ مالیات ابهام نسبت به نتایج آتی دعوای حقوقی غیر معمول عدم وجود قوانین نظارتی خاص در جلوگیری از رویه‌های احتمالی تحریف در صورت‌های مالی بکارگیری یک استاندارد حسابداری جدید پیش از تاریخ اجرا افشای تغییر دوره مالی شرکت نسبت به سال‌های قبل افشای وقوع رویداد مهم تأثیرگذار بر وضعیت مالی نسبت به سال‌های قبل افشای ابهام با اهمیت نسبت به تداوم فعالیت شرکت در عرصه رقابتی تعدیل سنواتی صورت‌های مالی از جانب شرکت اشاره به تغییر حسابرس از دوره قبل در گزارش حسابرسی اشاره به حسابرسی نخستین و عدم وجود اطلاعات مقایسه‌ای اشاره به عدم ارائه گزارش فعالیت هیئت‌مدیره به حسابرس اشاره به عدم ارائه گزارش‌های تفسیری مدیرعامل به حسابرس تحریف گزارش ارائه شده‌ی حسابرس توسط شرکت برای ذینفعان مسئولیت اخلاقی حسابرس در قبال اشتباه فنی پس از ارائه گزارش اشتباه در برآورد ارزش‌های احتمالی شرکت اشتباه در برآورد رویدادها و یا معامله‌هایی که طی دوره بررسی رخ داده استفاده از متخصصان باتجربه در کمیته حسابرسی شرکت تغییر ساختار کنترل داخلی به دلیل عدم تناسب حسابرسان داخلی با ماهیت تخصصی شرکت ارائه‌ی ارزیابی دوره‌ای عملکردهای مالی در قالب گزارش‌های تفسیری به حسابرسان مستقل گذراندن دوره‌های آموزشی حسابرسان داخلی و ارائه مستندات برای بررسی‌های آتی حسابرسی اعمال نظارت و کنترل مستمر بر فرآیندهای رفتاری و عملکردی منصوبان هیئت‌مدیره تقویت ساز و کارهای نظارتی جهت کاهش ریسک‌های بررسی آتی رفع مغایرت‌های ذخیره‌گیری مالی تکمیل اخبار و اطلاعات اختیاری باهدف ایجاد شفافیت بیشتر شرکت	گزارش عملکردهای مالیاتی	گزارش عملکردهای حقوقی	
	گزارش مطالب خاص به استفاده‌کنندگان	ارجاعات حسابرس	تعدیل اظهار نظر حسابرس
	گزارش سنواتی صورت‌های مالی از جانب شرکت	پیشنهاد‌های مربوط به کنترل داخلی	پیشنهاد‌های مربوط به ساختار مالی شرکت
	اشاره به تغییر حسابرس از دوره قبل در گزارش حسابرسی		
	اشاره به حسابرسی نخستین و عدم وجود اطلاعات مقایسه‌ای		
	اشاره به عدم ارائه گزارش فعالیت هیئت‌مدیره به حسابرس		
	اشاره به عدم ارائه گزارش‌های تفسیری مدیرعامل به حسابرس		
	تحریف گزارش ارائه شده‌ی حسابرس توسط شرکت برای ذینفعان		
	مسئولیت اخلاقی حسابرس در قبال اشتباه فنی پس از ارائه گزارش		
	اشتباه در برآورد ارزش‌های احتمالی شرکت		
	اشتباه در برآورد رویدادها و یا معامله‌هایی که طی دوره بررسی رخ داده		
	استفاده از متخصصان باتجربه در کمیته حسابرسی شرکت		
	تغییر ساختار کنترل داخلی به دلیل عدم تناسب حسابرسان داخلی با ماهیت تخصصی شرکت		
	ارائه‌ی ارزیابی دوره‌ای عملکردهای مالی در قالب گزارش‌های تفسیری به حسابرسان مستقل		
	گذراندن دوره‌های آموزشی حسابرسان داخلی و ارائه مستندات برای بررسی‌های آتی حسابرسی		
	اعمال نظارت و کنترل مستمر بر فرآیندهای رفتاری و عملکردی منصوبان هیئت‌مدیره		
	تقویت ساز و کارهای نظارتی جهت کاهش ریسک‌های بررسی آتی		
	رفع مغایرت‌های ذخیره‌گیری مالی		
	تکمیل اخبار و اطلاعات اختیاری باهدف ایجاد شفافیت بیشتر شرکت		

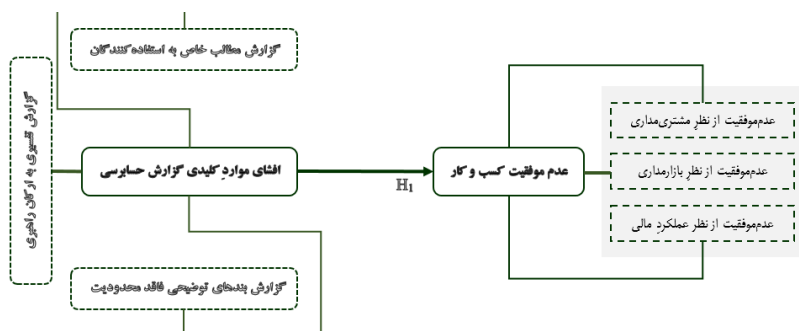
باتوجه به مشخص شدن فرآیندهای کدگذاری طبق رویکرد گلیرز در تحلیل داده بنیاد، در ادامه نسبت به مفاهیم و طبقه‌بندی فرعی ایجاد شده طبق مصاحبه‌های صورت گرفته، هریک از مولفه‌های اصلی در قالب کدهای مفهومی مورد بحث و استدلال قرار می‌گیرند و سپس در سایه تحقیقات انجام شده نسبت به پیدایش و توسعه مولفه‌های تشکیل‌دهنده هر کدام از طبقه‌بندی‌های مفهومی توضیح‌های لازم داده می‌شود. همانطور که از جدول (۵) مشاهده شد: سه طبقه‌بندی فرعی وجود دارد که عبارتند از:

گزارش مطالب خاص به استفاده‌کنندگان؛ گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت‌های قانونی؛ گزارش تفسیری به ارکان راهبری. لازم به ذکر است که اکتشاف در این دست از پژوهش‌ها که متکی بر فرآیندهای استاندارد در حسابرسی می‌باشند، براساس اصول و استانداردهای مدون همچون استاندارد حسابرسی ۷۰۶؛ استاندارد حسابرسی ۷۰۱؛ استاندارد حسابرسی ۷۰۵ و ... در گزارش حسابرسی و به واسطه‌ی تحلیل مصاحبه‌های صورت گرفته طبقه‌بندی می‌شوند که در قالب جدول ۳، تعریف هرکدام از طبقه‌بندی‌های فرعی ارائه شده است. متغیرها در مولفه‌های تشکیل‌دهنده افشای موارد با اهمیت در گزارش حسابرسی با یکدیگر ارتباط درونی دارند.

جدول ۴. تعاریف طبقه‌بندی‌های فرعی

تعریف	طبقه‌بندی‌های فرعی
در این طبقه‌بندی فرعی، بند توضیحی پس از بند اظهار نظر باهدف جلب توجه استفاده‌کنندگان به یک موضوع که علیرغم ارائه یا افشای مناسب در صورت‌های مالی، به قضاوت حسابرسی برای درک صورت‌های مالی توسط استفاده‌کنندگان، اهمیت ویژه‌ای دارد. در واقع این سطح از بند توضیحی با هدف افزایش سطح اطلاعات تکمیلی استفاده‌کنندگان بیرونی از صورت‌ها و عملکردهای مالی مورد بررسی ارائه می‌شود.	گزارش مطالب خاص به استفاده‌کنندگان
در این طبقه‌بندی فرعی، بند توضیحی پس از بند اظهار نظر که به موضوعی به جز موضوع‌های ارائه یا افشا شده در صورت‌های مالی اشاره دارد و به قضاوت حسابرسی، برای درک استفاده‌کنندگان از حسابرسی؛ مسئولیت‌های حسابرسی یا گزارش حسابرسی سودمند است. به عبارت دیگر حسابرسی برحسب تعهد مسئولانه نسبت به ارائه بندهای توضیحی که محدودیت‌های قانونی برای آن وجود ندارد، متعهد می‌باشد و آن را در گزارش خود افشا می‌نماید.	گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت‌های قانونی
در این طبقه‌بندی فرعی، حسابرسی مستقل در قالب گزارش‌های پیشنهادی باهدف افزایش سطح شفافیت‌های مالی به هیئت‌مدیره پیشنهادهایی را ارائه می‌نماید که با بکارگیری آن‌ها و تعامل با حسابرسان می‌توانند سطح قابل اتکاء تری از اطلاعات مالی خود را برای ذینفعان بیرونی عرضه نمایند.	گزارش تفسیری به ارکان راهبری

باتوجه به شناخت متغیرهای پژوهش در این بخش، چارچوب اقتباسی مطالعه حاضر، به شکل زیر ارائه می‌شود.

شکل ۳. چارچوب نظری و اقتباسی

بر اساس چارچوب نظری فوق، سوال فرضیه اصلی پژوهش به ترتیب زیر ارائه می‌شود:
 فرضیه پژوهش: افشای موارد کلیدی حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه تاثیر معناداری دارد.
 باتوجه به فرضیه فوق، در ادامه پژوهش ابتدا آمار توصیفی و سپس آمار استنباطی ارائه می‌شود.

الف) آمار توصیفی

در این بخش با توجه به نتایج بدست آمده از جدول زیر به بررسی و تحلیل آمار توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش پرداخته شده است.

جدول ۵. آمار توصیفی مربوط به متغیرها

متغیر	نماد متغیر	میانگین	میانگین	حد اقل	حداکثر	انحراف معیار
گزارش مطالب خاص به استفاده‌کنندگان	Special Content Report	۲/۷۳	۴/۰۰	۲/۰۰	۵/۰۰	۰/۸۳
گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت	Explanatory Clauses Report	۳/۲۸	۳/۰۰	۱/۰۰	۵/۰۰	۱/۱۷
گزارش تفسیری به ارکان راهبری	Corporate Governance Report	۳/۸۹	۴/۰۰	۲/۰۰	۵/۰۰	۱/۰۱
عدم موفقیت از نظر مشتری‌مداری	Customer Orientation Failure	۳/۷۴	۴/۰۰	۱/۰۰	۵/۰۰	۱/۱۶
عدم موفقیت از نظر بازارمداری	Market-Oriented Failure	۳/۳۹	۳/۶۶	۱/۰۰	۵/۰۰	۱/۰۸
عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی	Financial Performance Failure	۳/۳۱	۳/۳۳	۱/۰۰	۵/۰۰	۱/۲۰

در تحلیل نتایج این بخش می‌توان بیان نمود که، بیشترین میزان میانگین بدست آمده مربوط به متغیر گزارش تفسیری به ارکان راهبری در افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی می‌باشد که می‌توان اینطور تحلیل نمود که مدیران باتوجه به اینکه در این پژوهش جامعه هدف بودند، معتقدند که افشای موارد کلیدی در حوزه گزارش تفسیری می‌تواند سبب برطرف نمودن نقاط ضعف در گزارشگری مالی و بهبود ساختارهای مالی شرکت گردد. از طرف دیگر مشخص شد عدم موفقیت در حوزه مشتری‌مداری بالاترین میزان میانگین در بین مولفه‌های عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه را به خود اختصاص داده است که گویای این واقعیت است که ضعف در اطمینان سازی در بازار سرمایه می‌تواند مشتریان و سرمایه‌گذاران شرکت را نسبت به موفقیت‌های آینده شرکت با تردید مواجه نماید و این موضوع باعث گردد

تا ضمن اینکه شرکت مشتریان خود را از دست دهد در عین حال توانمندی لازم را برای جذب مشتریان جدید نداشته باشد. از طرف دیگر مشخص شد، بالاترین میزان انحراف معیار مربوط به مولفه ی متغیر گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت در افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرس می باشد که بیان کننده این موضوع است که پاسخ دهندگان نسبت به وجود افشای این چنین بندی در گزارش حسابرسی دارای دیدگاه های متفاوتی هستند. دلیل این تفاوت ها نیز می تواند عدم بینش منسجم مشارکت کنندگان در رابطه با این بخش و پاسخ براساس طیف لیکرت باشد.

در این بخش بنا به ضرورت تحلیلی پژوهش، آزمون های زیر جهت برآورد مطلوبیت مدل مورد سنجش قرار می گیرد.

ب) برازش مدل های اندازه گیری

در برازش مدل های اندازه گیری از سه معیار پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده می شود. به منظور بررسی پایایی مدل اندازه گیری تحقیق، از ضرایب بارهای عاملی، ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده می گردد.

جدول ۶. ضرایب بارهای عاملی

عامل	سوالات	بارعاملی	عامل	سوالات	بارعاملی
۰.۸۹	گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت ۱	۰.۷۳	گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت	گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت ۱	۰.۸۹
۰.۹۵	گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت ۲	۰.۴۷	گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت	گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت ۲	۰.۹۵
۰.۹۳	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی ۱	۰.۷۵	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی ۱	۰.۹۳
۰.۹۳	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی ۲	۰.۹۱	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی ۲	۰.۹۳
۰.۸۸	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی ۳	۰.۹۱	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی ۳	۰.۸۸
۰.۷۶	عدم موفقیت از نظر بازارمداری ۱	۰.۸۷	عدم موفقیت از نظر بازارمداری	عدم موفقیت از نظر بازارمداری ۱	۰.۷۶
۰.۹۶	عدم موفقیت از نظر بازارمداری ۲	۰.۸۱	عدم موفقیت از نظر بازارمداری	عدم موفقیت از نظر بازارمداری ۲	۰.۹۶
۰.۹۵	عدم موفقیت از نظر بازارمداری ۳	۰.۸۰	عدم موفقیت از نظر بازارمداری	عدم موفقیت از نظر بازارمداری ۳	۰.۹۵
۰.۸۵	گزارش مطالب خاص به استفاده کنندگان ۱	۰.۹۲	گزارش مطالب خاص به استفاده کنندگان	گزارش مطالب خاص به استفاده کنندگان ۱	۰.۸۵
۰.۸۵	گزارش مطالب خاص به استفاده کنندگان ۲	۰.۹۴	گزارش مطالب خاص به استفاده کنندگان	گزارش مطالب خاص به استفاده کنندگان ۲	۰.۸۵
		۰.۹۲	عدم موفقیت از نظر مشتری مداری ۳	عدم موفقیت از نظر مشتری مداری ۳	

مقدار ملاک برای مناسب بودن ضرایب بارهای عاملی، $0/4$ می باشد (گلاگر و همکاران^{۳۲}، ۲۰۰۸). مطابق با جدول ۹، تمامی اعداد ضرایب بارهای عاملی سوالات از $0/4$ بیشتر است که نشان از مناسب بودن این معیار دارد. مطابق با الگوریتم تحلیل داده ها در PLS، بعد از سنجش

بارهای عاملی سؤالات، نوبت به محاسبه و گزارش ضرایب آلفای کرونیباخ و پایایی ترکیبی می‌رسد، که نتایج آن در جدول ۷، آمده است.

جدول ۷. نتایج معیار آلفای کرونیباخ و پایایی ترکیبی متغیرهای پنهان

متغیرهای مکنون	ضریب آلفای کرونیباخ ($\alpha > 0.7$)	ضریب پایایی ترکیبی ($CR > 0.7$)
گزارش مطالب خاص به استفاده‌کنندگان	۰/۷۲	۰/۸۴
گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت	۰/۸۳	۰/۹۲
گزارش تفسیری به ارکان راهبری	۰/۸۰	۰/۹۱
عدم موفقیت از نظر مشتری‌مداری	۰/۹۲	۰/۹۵
عدم موفقیت از نظر بازارمداری	۰/۸۸	۰/۹۲
عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی	۰/۹۰	۰/۹۴

باتوجه به اینکه مقدار مناسب برای آلفای کرونیباخ و پایایی ترکیبی ۰/۷ است و مطابق با یافته‌های جدول فوق این معیارها در مورد متغیرهای مکنون مقدار مناسبی را اتخاذ نموده‌اند، بنابراین می‌توان مناسب بودن پایایی مدل‌های اندازه‌گیری پژوهش را تأیید نمود. معیار دوم از بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری، روایی همگرا است که به بررسی میزان همبستگی هر سازه با سؤالات (شاخص‌ها) خود می‌پردازد.

جدول ۸. نتایج روایی همگرایی متغیرهای پنهان

متغیرهای مکنون	علامت اختصاری	میانگین واریانس استخراجی ($AVE > 0.5$)
گزارش مطالب خاص به استفاده‌کنندگان	Special Content Report	۰/۷۲
گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت	Explanatory Clauses Report	۰/۸۵
گزارش تفسیری به ارکان راهبری	Corporate Governance Report	۰/۸۳
عدم موفقیت از نظر مشتری‌مداری	Customer Orientation Failure	۰/۸۶
عدم موفقیت از نظر بازارمداری	Market-Oriented Failure	۰/۸۱
عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی	Financial Performance Failure	۰/۸۴

باتوجه به اینکه مقدار مناسب برای AVE، ۰/۵ است (فورنل و لارکر^{۳۳}، ۱۹۸۱) و مطابق با یافته‌های جدول ۸، این معیار در مورد متغیرهای مکنون مقدار مناسبی را اتخاذ نموده، در نتیجه مناسب بودن روایی همگرایی پژوهش تأیید می‌شود. روایی واگرا معیار سوم بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری می‌باشد. باتوجه به جدول (۷)، مقدار جذر میانگین مقادیر اشتراکی متغیرهای پنهان در پژوهش حاضر که در خانه‌های موجود در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته‌اند، از مقدار همبستگی میان آن‌ها که در خانه‌های زیرین و راست قطر اصلی قرار دارند، بیشتر است. این بدان معناست که هر سازه در مدل تحقیق نسبت به دیگر سازه‌ها با شاخص‌های خود در تعامل بیشتری است. این موضوع، روایی واگرایی مناسب و برازش مناسب مدل‌های اندازه‌گیری پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۹. ماتریس فورنل و لارکر جهت بررسی روایی واگرا

متغیرها	گزارش مطالب خاص به استفاده کنندگان	گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت	گزارش تفسیری به ارکان راهبری	عدم موفقیت از نظر مشتری مداری	عدم موفقیت از نظر بازارمداری	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی
گزارش مطالب خاص به استفاده کنندگان	۰/۸۵					
گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت	۰/۰۶	۰/۹۲				
گزارش تفسیری به ارکان راهبری	۰/۲۸	۰/۱۳	۰/۹۱			
عدم موفقیت از نظر مشتری مداری	-۰/۴۹	-۰/۴۰	-۰/۲۵	۰/۹۳		
عدم موفقیت از نظر بازارمداری	-۰/۳۶	-۰/۳۴	-۰/۲۳	۰/۶۱	۰/۹۰	
عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی	-۰/۵۵	-۰/۲۹	-۰/۳۰	۰/۵۶	۰/۴۸	۰/۹۲

باتوجه به نتایج پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا مشاهده می شود که مدل های اندازه گیری مدل معادلات ساختاری پژوهش به نحوی مطلوب، توانایی اندازه گیری متغیرهای پنهان پژوهش را دارند. بنابراین، در ادامه برازش مدل ساختاری پژوهش بررسی می گردد.

برازش مدل ساختاری

پس از سنجش روایی و پایایی مدل اندازه گیری، مدل ساختاری از طریق روابط بین متغیرهای مکنون ارزیابی شد. در پژوهش حاضر از دو معیار ضریب تعیین (R^2) و ضریب قدرت پیش بینی (Q^2)، استفاده شده است.

ضریب تعیین (R^2) و ضریب قدرت پیش بینی (Q^2)

R^2 معیاری است که نشان از تأثیر یک متغیر برونزا بر یک متغیر درونزا دارد. مطابق با شکل (۴)، مقدار R^2 برای سازه های درونزای پژوهش محاسبه شده است که می توان مناسب بودن برازش مدل ساختاری را تأیید نمود. درضمن، به منظور بررسی قدرت پیش بینی مدل از معیاری با عنوان Q^2 استفاده شد. باتوجه به نتایج این معیار در جدول ۱۰ می توان نتیجه گرفت که مدل، قدرت پیش بینی «قوی» دارد.

جدول ۱۰. مقادیر ضریب تعیین (R^2) و ضریب قدرت پیش بینی (Q^2)

متغیرها	نمادها	Q^2	R^2
عدم موفقیت از نظر مشتری مداری	Customer Orientation Failure	۰/۶۵	۰/۷۶
عدم موفقیت از نظر بازارمداری	Market-Oriented Failure	۰/۴۶	۰/۶۸
عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی	Financial Performance Failure	۰/۵۵	۰/۶۶
عدم موفقیت کسب و کار	Business Failure	۰/۲۶	۰/۴۲
گزارش مطالب خاص به استفاده کنندگان	Special Content Report	۰/۴۰	۰/۵۷
گزارش بندهای توضیحی فاقد محدودیت	Explanatory Clauses Report	۰/۱۹	۰/۲۳
گزارش تفسیری به ارکان راهبری	Corporate Governance Report	۰/۴۴	۰/۵۳

برازش مدل کلی

پس از برازش بخش اندازه‌گیری و ساختاری مدل پژوهش حاضر، به منظور کنترل برازش کلی مدل از معیاری با عنوان GOF^{33} استفاده شد. که سه مقدار 0.01 ، 0.25 و 0.36 به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای آن معرفی شده است. این معیار از طریق رابطه (۱) محاسبه می‌گردد:

$$GOF = \sqrt{\text{Communalities} \times R^2} \quad \text{رابطه (۱)}$$

Communalities از میانگین مقادیر اشتراکی متغیرهای مکنون پژوهش و R^2 میانگین مقادیر ضریب تعیین متغیرهای درون‌زای مدل است.

جدول ۱۱. میزان R^2 و Communalities

R^2	Communality	علامت اختصاری	متغیرهای مکنون
--	۰/۴۴	Disclosure of Key Audit Matters	افشای موارد کلیدی حساسی
۰/۷۶	۰/۸۶	Customer Orientation Failure	عدم موفقیت از نظر مشتری‌مداری
۰/۶۸	۰/۸۱	Market-Oriented Failure	عدم موفقیت از نظر بازارمداری
۰/۶۶	۰/۸۴	Financial Performance Failure	عدم موفقیت از نظر عملکرد مالی
۰/۴۲	۰/۶۸	Business Failure	عدم موفقیت کسب و کار

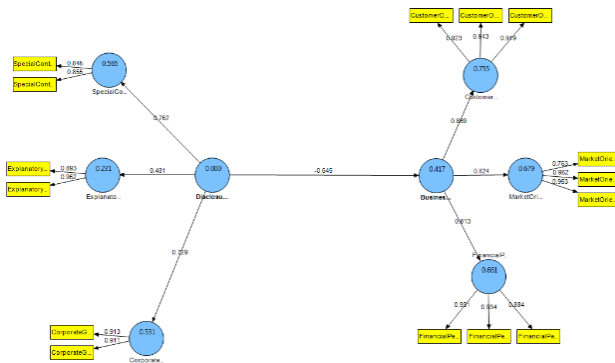
جدول ۱۲. نتایج برازش مدل کلی

GOF	R2	Communality
۰/۶۴	۰/۵۵	۰/۷۵

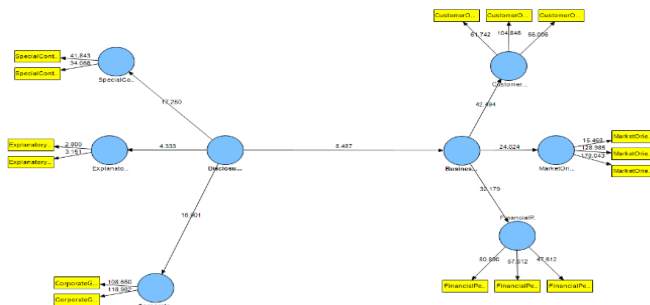
باتوجه به مقدار بدست آمده برای GOF به میزان 0.64 ، برازش بسیار مناسب مدل کلی تأیید می‌شود.

نتایج آزمون فرضیه‌ها

پس از بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری و مدل ساختاری و داشتن برازش مناسب مدل کلی و با توجه به شکل‌های ۴ و ۵، به بررسی نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش پرداخته می‌شود که نتایج آن در جدول ۱۲، ارائه شده است.

شکل ۴. مدل ساختاری فرضیه پژوهش همراه با ضرایب بارهای عاملی

شکل ۵. مدل ساختاری فرضیه پژوهش همراه با ضرایب معناداری

باتوجه به مدل ساختاری و ضرایب بار عاملی، در قالب جدول (۱۱) می‌توان نتیجه آزمون فرضیه پژوهش را مشاهده نمود:

جدول ۱۲. نتایج مربوط به آزمون فرضیه

فرضیه	فرضیه پژوهش	ضریب مسیر (β)	معناداری (T-Value)	نتیجه آزمون
فرضیه پژوهش	افشای موارد کلیدی حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه تاثیر معناداری دارد.	-۰/۶۴	۸/۴۸	تایید فرضیه

باتوجه به شکل ۴ و ۵، ضریب استاندارد شده (ضریب مسیر)، افشای موارد کلیدی حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه ضریب مسیر منفی و برابر با ۰/۳۰ می‌باشد و آماره t نیز برابر با ۸/۴۸ می‌باشد، که باتوجه به اینکه بزرگتر از ۱/۹۶ است، ضمن تایید نتیجه فرضیه پژوهش، مشخص شد، افشای موارد کلیدی حسابرسی بر عدم موفقیت کسب و کار شرکت‌های بازار سرمایه تاثیر منفی و معناداری دارد.

۵- بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی تاثیر افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی و تاثیر آنها بر عدم موفقیت کسب و کار می‌باشد. در تحلیل نتیجه این فرضیه باید بیان نمود، افشای موارد کلیدی حسابرسی الزاما برای افزایش قدرت تصمیم‌گیری‌های ذینفعان بیرونی نمی‌تواند تلقی گردد، چراکه با بررسی و ارزیابی حسابرس نسبت به عملکردهای شرکت می‌تواند با ذکر نکات مختلف به هیئت مدیره و مدیران شرکت‌ها، سطح آگاهی‌های آنان نسبت به همسویی بیشتر کارکردهای خود با استانداردهای حسابداری و حسابرسی را تقویت نمایند. بنابراین براساس این نتیجه مشخص گردید، افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی طبق استانداردهای موجود می‌تواند سطح عدم موفقیت کسب و کارهای شرکت‌های بازار سرمایه را کاهش دهد. به عبارت دیگر با شناخت بیشتر شرکت‌ها نسبت به عملکردهای مالی خود ضمن اینکه تلاش می‌نمایند تا سطح شکاف بین عملکردهای خود با اظهارنظر و گزارش حسابرسان به واسطه‌ی تقویت نقاط قوت داخلی ارتقاء بخشند در عین حال کمک نمایند تا با رعایت هنجارهای مالی و رقابتی نسبت به کسب موفقیت بیشتر در بازار عزم خود را جذب نمایند. چراکه شرکت‌های بازار سرمایه به واسطه شدت رقابت در بین شرکت‌ها، چاره‌ای جز کسب اعتماد بیشتر بازار

برای خود ندارند، زیرا در صورت وجود بی‌اعتمادی پیامدهای اعتباری بر شرکت تحمیل می‌شود که دسترسی آزاد به تامین منابع نقدی مورد نیاز را عملاً مسدود می‌کند و این موضوع دست شرکت را در توسعه طرح‌های سرمایه‌گذاری خالی می‌گذارد. براین اساس با توجه به اینکه سرمایه‌گذاران به دنبال کسب بازده‌های بالاتر می‌باشند، بنابراین در این شرایط آینده شرکت را چندان خوب ارزیابی نمی‌کنند و این موضوع باعث می‌گردد تا شرکت عملاً با ورطه سقوط مواجه شود و یا حداقل قابلیت‌های رقابتی خود را با سایر شرکت‌ها از دست دهد که این موضوع باعث عدم موفقیت شرکت می‌گردد. اما افشای این اطلاعات باعث خواهد شد تا عملاً شرکت در تعامل بیشتر خود با محیط قرار گیرد و تنها راه افزایش اطمینان و اعتماد از یک سو؛ کسب سود و سهم بیشتر بازار و یا فروش از سویی دیگر را در افزایش شفافیت‌های اطلاعاتی ببیند که گزارش حسابرس بخش مهمی از آن را تشکیل می‌دهد. در واقع گزارش حسابرسی است که باعث می‌گردد تا اعتماد و اطمینان به شرکت تقویت شود و اگر این گزارش‌ها براساس ارائه شواهد و مستندات کافی به حسابرسان صورت بگیرد می‌تواند به شرکت در مسیر رقابت با سایر شرکت‌ها بیشتر کمک نماید. به عبارت دیگر گزارش‌های حسابرسان براساس بندهای توضیحی و یا تاکید بر مطالب خاص و پیشنهادها به اراکان راهبری، همگی باهدف توسعه سطح افشای اطلاعاتی صورت می‌گیرد که غالباً شرکت‌ها تمایلی به افشای این سطح از اطلاعات اختیاری خود ندارند و اعلام چنین اظهارنظرهایی شرکت‌ها را در تعامل با محیط بیشتر موثر می‌نماید زیرا در غیر اینصورت محکوم به شکست هستند. شرکت‌های پیشرو یا شرکت‌های هوشمند در عرصه‌های رقابتی معمولاً از این گزارش‌ها استقبال می‌نمایند زیرا استفاده از این اطلاعات را برای رفع نقاط ضعف کنترل داخلی و یا ساختار مالی خود لازم تلقی می‌نمایند و با استناد به چنین گزارش‌هایی در استراتژی‌های خود تجدیدنظر می‌نمایند و این موضوع را در قالب اخبار و اطلاعات به سمع و نظر سهامداران می‌رسانند، زیرا معتقدند شفافیت مهمترین اصلی است که به شرکت کمک می‌نماید تا در فضای رقابتی موثرتر عمل نماید. تحت این شرایط عدم موفقیت‌های شرکت‌ها کاهش می‌یابد، چراکه افشای اطلاعات هرچند منفی به بازار باعث می‌شود تا فشارهای اجتماعی بر شرکت‌ها افزایش یابد و این موضوع سبب گردد تا شرکت اصلاحات لازم در خصوص عملکردهای خود را به کار گیرد. نتیجه کسب شده با پژوهش‌های فریرا و مورایس (۲۰۲۰)؛ گولد و همکاران (۲۰۲۰) و پورطبرستانی و همکاران (۱۳۹۸) از نظر مفهومی مطابقت دارد.

در بیان محدودیت پژوهش نیز می‌توان به سطح تعمیم‌پذیری پژوهش‌های کیفی به دلیل مقطعی و واکاوی زمینه‌ای بودن آن اشاره نمود. به عبارت دیگر، از آنجاکه پژوهش‌هایی با چنین فرآیند تحلیلی می‌تواند دارای گسستگی و پیچیدگی‌های رفتاری و یا اجرایی باشد، بنابراین می‌توان بیان نمود، حوزه‌های دیگری از بکارگیری این استاندارد ممکن است وجود داشته باشد

که به دلیل ویژگی های رفتاری و یا اخلاقی و حتی فنی مورد بررسی قرار نگرفته باشد، اما تلاش برای این بوده با توجه به اینکه یک استاندارد در حرفه حسابرسی بررسی می شود، سطح تحلیل ها از حدود قوانین و آیین نامه ها خارج نشود.

در بیان پیشنهادهای کاربردی توجه به این نکته مهم است، از آنجایی که این استاندارد حسابرسی در طی چندسال گذشته باهدف افزایش سطح تاثیرگذاری گزارش های تخصصی حسابرسان تدوین و مورد توجه قرار گرفته است و با توجه به اینکه هنوز در فرآیند اجرا عدم انسجام و یکپارچگی مشاهده می شود، بنابراین در اولین پیشنهاد این موضوع مطرح می شود که، به منظور پذیرش و پیاده سازی افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی، می بایست تعامل پذیری فرهنگی براساس تدوین سیاست های آموزشی و هنجاری برای حسابرسان؛ مدیران؛ اعضای هیئت مدیره؛ کارگزاران نسبت به تاثیر افشای اطلاعات بیشتر حسابرسان در کارکردهای بازار رقابتی صورت پذیرد و با اختصاص امتیازهای ارتقای جایگاه کیفیت افشاء در بین شرکت هایی که نسبت به توصیه ها و گزارش های حسابرسان اصلاحات لازم را انجام می دهند، انگیزه های رفتاری و عملکردی شرکت ها نسبت به پذیرش و همکاری جهت افزایش اثربخش افشای موارد کلیدی در گزارش های حسابرسان تقویت گردد.

از طرف دیگر براساس شناسایی مقوله گزارش بندهای توضیحی پیشنهاد می شود، به دلیل فقدان زیرساخت های پویا و بسترهای اثربخش در پیاده سازی صحیح استانداردهای مرتبط با افشای گزارش موارد کلیدی حسابرسان، تقویت سطح نظارت های اثربخش از جانب نهادهای مربوطه می تواند مانع از اجرای صرفا ظاهری چنین گزارش هایی گردد. بنابراین پیشنهاد می شود از طریق مصداق سازی هر یک از مولفه های اصلی این پژوهش که باهدف پوشش شکاف بین کاربرد استانداردهای مربوط به این حوزه با تئوری ها و واقعیت های اجرایی توسط حسابرسان صورت پذیرفت، به افزایش اثربخش ایجاد بسترهای کاربردی در ارائه ی چنین گزارش هایی کمک نمایند. به عنوان مثال اگر افشای عدم تطابق مالیات ابرازی شرکت با مالیات قطعی به یک رویه و فرآیند در افشای مطالب خاص به استفاده کنندگان توسط حسابرس منجر شود، می تواند به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی در بازار سرمایه کمک قابل توجهی نماید. اما آموزش به منظور نگارش چنین گزارش هایی می تواند سطح سوگیری های غیرتخصصی بازار سرمایه را کاهش دهد و حریم اطلاعاتی شرکت ها حفظ گردد.

براساس نتیجه بخش کمی پژوهش، پیشنهاد می شود، شرکت ها از طریق تشکیل تیم هایی ارزیابی نقاط ضعف و قوت در ساختارهای خود، تلاش نمایند تا گزارش های حسابرسی در بندها و حوزه های مختلف همچون مطالب خاص؛ مطالب توضیحی و تفسیر پیشنهادی به مدیریت را با کمک مشاوران مالی مورد آنالیز قرار دهند و در راستای یک گزارش کامل از عملکردهای خود، به ذینفعان ارائه دهند. این کار ضمن ایجاد اطمینان و اعتماد بیشتر نسبت به

مسئولیت‌پذیری شرکت، باعث می‌گردد تا شرکت در مسیر آتی خود در بازار رقابتی با احتمال موفقیت بیشتری حرکت نماید. علت این است که رفتار مسئولانه شرکت در برابر ارائه مستندات جهت حسابرسی، می‌تواند به کل عملکردهای بازار تسری یابد و شرکت را در تعامل با ذینفعان خود به عنوان یک شرکت دارای صداقت معرفی کند و براین اساس بازار به شرکت اعتماد بیشتری می‌نماید و این اعتماد سهم بیشتر بازار و بخش اعظم نقدینگی در بین سایر شرکت‌ها را برای شرکت به همراه خواهد داشت، به شرط آنکه سایر برنامه‌ها و استراتژی‌های آتی شرکت نیز در جهت افزایش انگیزه‌های سرمایه‌گذاری سهامداران به خوبی تدوین شده باشد.

به منظور انجام پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود، محققان بر مبنای شیوه‌های تحلیلی کیفی/تعاملی تلاش نمایند تا سطح تاثیرگذاری افشای چنین گزارش‌هایی در بین سهامداران و سرمایه‌گذاران مورد بررسی قرار گیرد. از طرف دیگر، پیشنهادهای زیر برای پژوهش‌های آتی ارائه می‌گردد:

۱. طراحی مدل‌های فرهنگی در توسعه موارد افشای کلیدی گزارش حسابرسی
۲. طراحی مدل محرک‌ها و پیامدهای سیستمی افشای موارد کلیدی گزارش حسابرسی بر اساس تحلیل (IQA)
۳. بررسی تاثیر افشای موارد کلیدی در گزارش حسابرسی بر شکاف انتظارات حسابرسی

یادداشت‌ها

1. Simpson et al	18. Altman
2. Badini et al	19. Ohlson
3. Key Audit Matters	20. Shirata
4. International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB)	21. Ferreira & Morais
5. Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB)	22. Gold et al
6. Critical Audit Matters	23. Wuttichindanon & Issarawornrawanich
7. Haapamaki & Sihvonen	24. Glaser
8. Michael & Dixon	25. Strauss & Corbin
9. The New York State Society of Certified Public Accountants (NYSSCPA)	26. Gatekeeper
10. The Chartered Institute of Public Finance & Accounting (CIPFA)	27. Content Validity Ratio 1
11. The Association of Chartered Certified Accountants (ACCA)	28. Lawshe
12. Velte	29. Interpretive Research
13. Velte & Issa	30. Monnickendam-Givon et al
14. Brouwer et al	31. Omri et al
15. Satar & John	32. Gallagher et al
16. Alfoqahaa	33. Fornell & Larcker
17. Sedera & Gable	34. Goodness of Fit

کتابنامه

پورطبرستانی، علی، داداشی، ایمان، زارع‌بهنمیری، محمدجواد. (۱۳۹۸). محتوی اطلاعاتی گزارش حسابرسی در پیش‌بینی ورشکستگی، تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ۱۱(۴۴): ۱۷۵-۱۹۴

جعفری‌نسب‌کرمانی، ندا، ملانظری، مهناز، رحمانی، علی، عزیزخانی، مسعود، بزرگ‌اصل، موسی. (۱۳۹۸). شناسایی و افشای موضوع‌های کلیدی حسابرسی در گزارش حسابرس: دیدگاه حسابرسان ایرانی، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۸(۲۹): ۲۲۹-۲۴۲.

دارابی، رویا، رضائی‌جعفری، عاطفه. (۱۳۹۱). تاثیر بندهای گزارش حسابرس مستقل بر شفافیت گزارش‌های مالی، حسابداری مدیریت، ۵(۲): ۷۹-۹۶.

رحیمیان، نظام‌الدین، تقوی‌فرد، محمدتقی، میرعباسی، سید جواد. (۱۳۹۷). افشای اهمیت و ریسک دعاوی حقوقی، دانش حسابرسی، ۱۸(۷۰): ۴۵-۷۳
سعیدیان، مجید. (۱۳۹۸). بررسی پدیده ضربه قوچ و نقش آن در شکست کسب و کارها، مدیریت کسب و کار، ۱۱(۴۳): ۱۵۸-۱۷۴.

عباس‌زاده، محمدرضا، صالحی، مهدی، نسیم‌طوسی، فرهاد. (۱۳۹۸). بررسی عوامل موثر بر خوانایی گزارش حسابرس: یک رویکرد زبانی، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۶(۶۴): ۳۱-۵۷

فروغی‌ابری، میثم، فروغی، داریوش، کاظمی، ایرج. (۱۳۹۹). تحلیل تأثیر ریسک برآورد خطر ورشکستگی بر محافظه‌کاری حسابرس، دانش حسابداری، ۱۱(۳): ۶۷-۹۷

قابطی، مسلم، خدادادی، ولی، جرجرزاده، علیرضا، کعب‌عمیر، احمد. (۱۳۹۹). مدل‌سازی پیش‌بینی ورشکستگی با استفاده از متغیرهای مدیریت سود، فصلنامه علمی-پژوهشی مدل‌سازی اقتصادی، ۱۴(۵۰): ۱۳۱-۱۵۲

References

- Bagherabadi Mohammad, daniyal mahjoub(2017), New changes In the audit report, No 309, 33-38, (in persian)
- Saeid Jabbarzadeh Kangarluie, Yaser Radi (2019), Investigating the Impact of Managerial Ability on Corporate Transparency, Emphasizing the Moderation of Weaknesses in Internal Controls in Companies Listed in Tehran Stock Exchange, Journal of Financial Accounting Research, Vol. 11, No.1, Ser No. (39), (in Persian)
- Neda Jafarinasab kermani, Mahnaz Molanazari (2018), The Current and New Audit Report: Viewpoints of Iranian Auditors, Empirical Research In Accounting, Summer 2018, Vol. 8, No.2, Ser No. (28), (in Persian)
- Neda Jafarinasab kermani (2018), Key Audit Matters, Audit journal, vol 96, (in Persian).

- Neda jafarinasab kermani, Malanzari, Mahnaz., Rahmani, Ali, Azizkhani, Massoud., Bozorg Asl, Musa(2019), Identify and disclose key audit issues in the auditor's report: The view of Iranian auditors, Vol. 8, No.29, 229-242, (in Persian)
- Roya Darabi, atefeh rezaei jafari (2010), The effect of external auditor report paragraph on transparency of financial reports, journal of Management Accounting, Vol 5, No 13, 96-79, (in Persian)
- Rahimian Nezamedin, Taghavian Mohammadtaghi, Mirabbasi Seyedjavad(2018), Disclosure of the importance and risk of litigation, Journal of Audit science, Vol 18, No 70, 45-73,(in Persian)
- Saeedian Majid (2018), Investigating the phenomenon of ram impact and its role in business failure , Journal of business management, No 43, 158-174, (in Persian)
- Mina Sheikhi Garjan, Iraj Noravesh, Ataollah Mohamadi Molgharani (2020), The Position of Business Strategy in Improving Audit Quality with Emphasis on Environmental Factors in Iran, Journal of Accounting Knowledge/ Vol. 11/ No. 3/ Ser.42, (in Persian)
- Mohamad reaza abbaszadeh Mahdi Salehi farhad nasimtoosi(2020), A study of Factors Affecting Readability of the Audit Report: A linguistic Approach, Empirical studies of financial accounting, Vol 16, No 64, 31-57, (in Persian)
- Foroughi Abari, M., Foroughi, D., Kazemi, I. (2020). Analysis of the impact of bankruptcy risk estimation on auditor conservatism. Journal of Accounting Knowledge, 11(3), 67-97.(in Persian)
- Ghatebi Moslem, khodadadi Vali, Jirjirzadeh Alireza, Kaabamir Ahmad (2020), Bankruptcy forecasting modeling using earnings management variables, Journal of Economic Modeling Research, Vol 14, No 2, 131-152, (in persian)
- Alfoqahaa, S. (2018). Critical success factors of small and medium-sized enterprises in Palestine, Journal of Research in Marketing and Entrepreneurship, 20(2): 170-188. <https://doi.org/10.1108/JRME-05-2016-0014>
- Altman, E. (1968). Financial ratios, discriminant analysis, and the prediction of corporate bankruptcy. The Journal of Finance, 23(4), 589-609
- Altman, E. (1982). Accounting implications of failure prediction models. Journal of Accounting, Auditing and Finance, 6(1): 4-19.
- Badini, O, S., Hajjar, R., Kozak, R. (2018). Critical success factors for small and medium forest enterprises: A review, Forest Policy and Economics, 94(2): 35-45 <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2018.06.005>
- Brouwer, A., Eimers, P., Langendijk, H. (2016). The relationship between key audit matters in the new auditor's report and the risks reported in the management report and the estimates and judgments in the notes to the financial statements. Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie (MAB), 90(1): 580-613. <http://dx.doi.org/10.5117/mab.90.31228>

- Ferreira, C., Morais, A, I. (2020). Analysis of the relationship between company characteristics and key audit matters disclosed, *Revista Contabilidade & Finanças*, 31(3): 262-274. <https://doi.org/10.1590/1808-057x201909040>
- Gallagher, D.; Ting, L.; Palmer, A. (2008). A Journey into the Unknown: Taking the Fear out of Structural Equation Modeling with AMOS for the First-Timer User", *The Marketing Review*, pp. 255-275
- Gold, A., Heilmann, M., Pott, Ch., Rematzki, J. (2020). Do key audit matters impact financial reporting behavior?, *International Journal of Auditing*, 24(2): 232-244. <https://doi.org/10.1111/ijau.12190>
- Haapamaki, E., Sihvonen, J. (2019). Research on International Standards on Auditing: Literature synthesis and opportunities for future research, *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 35(2): 37-56. <https://doi.org/10.1016/j.intaccudtax.2019.05.007>
- Hooley, G. J., Greenley, G., Cadogan, J. W., Fahy, J. (2005). The performance impact of marketing resources. *Journal of Business Research*, 58(1): 18-27.
- Lawshe, CH. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel Psychology*, 28:563-575.
- Michael, A., Dixon, R. (2019). Audit data analytics of unregulated voluntary disclosures and auditing expectations gap, *International Journal of Disclosure and Governance*, 16(2):188–205. <https://doi.org/10.1057/s41310-019-00065-x>
- Monnickendam-Givon, Y., Schwartz, D. and Gidron, B. (2018). The surprising lack of connection between social networks and the enterprise success of ultra-religious female micro-entrepreneurs, *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*, 12(3): 395-415. <https://doi.org/10.1108/JEC-05-2017-0031>
- Ohlson, J, A. (1980). Financial ratios and the probabilistic prediction of bankruptcy. *Journal of Accounting Research*, 18(1): 109-131.
- Omri, A., Frikha, M.A. and Bouraoui, M.A. (2015). An empirical investigation of factors affecting small business success, *Journal of Management Development*, 34(9): 1073-1093. <https://doi.org/10.1108/JMD-07-2013-0088>
- Pinto, I., Morais, A, I. (2019). What matters in disclosures of key audit matters: Evidence from Europe, *Journal of International Financial Management & Accounting*, 30(2): 145-162. <https://doi.org/10.1111/jifm.12095>
- Pour Tabarestani, A., Dadashi, I., Zare Bahnamiri, M. (2019). Information Content of Audit report in Predicting Bankruptcy. *Accounting and Auditing Research*, 11(44): 175-194 (In Persian).
- Satar, M.S. and John, S. (2016). A conceptual model of critical success factors for Indian social enterprises, *World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development*, 12(2): <https://doi.org/10.1108/WJEMSD-09-2015-0042>
- Sedera, D., Gable, G, G. (2010). Knowledge Management Competence for Enterprise System Success, *The Journal of Strategic Information Systems*, 19(4): 296-306

- Shirata, C, Y. (1998). Financial ratios as predictors of bankruptcy in Japan: An empirical research. Proceedings of the Second Asian Pacific Interdisciplinary Research in Accounting Conference, (pp. 437-445). Tsukuba College of Technology.
- Sierra-Garcia, L.; Garcia-Benau, M.A.; Bollas-Araya, H.M. (2019). Empirical Analysis of Non-Financial Reporting by Spanish Companies. Administrative Sciences, 8(3): 29-41. <https://doi.org/10.3390/admsci8030029>
- Simpson, M., Padmore, J. and Newman, N. (2012). Towards a new model of success and performance in SMEs, International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research, 18(3): 264-285. <https://doi.org/10.1108/13552551211227675>
- The Association of International Accountants. (2013). Comments to the IAASB Re: The exposure draft Reporting on audited financial statements: Proposed new and revised International Standards on Auditing (ISAs), issued by the International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). Available at: <http://www.ifac.org>.
- The Chartered Financial Analyst Institute (2013). Comments to the IAASB Re: The exposure draft Reporting on audited financial statements: Proposed new and revised International Standards on Auditing (ISAs), issued by the International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). Available at: <http://www.ifac.org>.
- The New York State Society of Certified Public Accountants (2013). Comments to the IAASB Re: The exposure draft Reporting on audited financial statements: Proposed new and revised International Standards on Auditing (ISAs), issued by the International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). Available at: <http://www.ifac.org>.
- Velte, P. (2019). Associations between the financial and industry expertise of audit committee members and key audit matters within related audit reports, Journal of Applied Accounting Research, 21(1): 185-200. <https://doi.org/10.1108/JAAR-10-2018-0163>
- Velte, P., Issa, J. (2019). The impact of key audit matter (KAM) disclosure in audit reports on stakeholders' reactions: a literature review. Problems and Perspectives in Management, 17(3): 323-341. [https://doi.org/10.21511/ppm.17\(3\).2019.26](https://doi.org/10.21511/ppm.17(3).2019.26)